

Хушхабар аз Маркӯс

Пешгуфтор

Ин Хушхабарро яке аз имондорони аввал ба номи Юҳаннон Маркӯс аз рӯи гуфтаҳои Петрус, шогирди Исои Масех навиштааст. Аз рӯи замони навишташуданашон Хушхабар аз Маркӯс пештар аз се Хушхабаре дигар навишта шудааст.

Азбаски дар китоби Маркӯс калимаҳои зиёди арамей ва расму оинҳои яҳудӣ шарҳ дода шудаанд, бинобар ин фаҳмида мешавад, ки Хушхабар аз Маркӯс барои халқҳои ғайрияҳудӣ навишта шудааст. Муаллиф бо нақли худ дар дили хонандаҳо боварӣ ҳосил кардан мехоҳад, ки Исо боқудрат аст, ки одамро аз рӯҳҳои нопок, касалиҳо ва марг халос кунад. Инчунин муаллиф хотиррасон кардан мехоҳад, ки пайрави Исо будан осон нест, чунки пайрав бояд монанди Исо ба дигарон хизмат кунад ва ба ранҷу азоб кашидан тайёр бошад.

Дар байни чор Хушхабаре Аҳди Нав ин китоби Хушхабар аз рӯи ҳаҷмаш кӯтоҳтарин мебошад. Дар вақти нақл кардани аз ҳаёт ва таълимоти Исо муаллиф бештар ба ҳодисаҳои аҷибу мӯъҷизаовар диққати хонандаро ҷалб мекунад. Бинобар ин нақли воқеаҳо аз оғози хизмати Исо сар мешавад ва аллакай аз боби аввалин мо дар бораи мӯъҷизаҳои бузурги Ӯ мехонем, ки: Ӯ баъд аз интихоби чор шогирдаш дарҳол мардеро, ки гирифтори рӯҳи нопок буд шифо медиҳад; хушдомани Шимъӯнро, тӯдаи одамони беморро ва инчунин марди махавро шифо медиҳад. Гаштаю баргашта Маркӯс аз мӯъҷизаҳои шифобахши Исо нақл мекунад ва аз ин нақлҳо маълум мешавад, ки Исо бо қудрати Худо шифо меод.

Дар айнаи ҳол роҳбарони динӣ Исоро қабул намекарданд ва низоъ ба миён оварда, роҳи куштани Исоро мечустанд. Дар сурате ки девҳо дар пеши қудрати Исо сархам мешуданд ва медонистанд, ки Ӯ Начотдиханда аз тарафи Худо аст, вале Исо ба онҳо иҷозат намедод, ки инро ба дигарон гӯянд. Ин китоб пур аз тасвири мӯъҷизотест, ки ҳам одамони оддӣ ва

хам пайравони Исоро ба хайрат меоварданд. Аммо, мувофиқи китоби Маркӯс, мӯъчизаи калонтарини Исо ин буд, ки ҷи тавр Ӯ ранҷу азоби зиёд кашид ва ҷони худро фидо кард. Аввалин шуда ин мӯъчизаро сардори лашкарҳои румӣ фаҳмид. Вай тарзи дар салиб ҷон додани Исоро дида, гуфт: «Ин одам дар ҳақиқат Писари Худо буд» (Маркӯс 15:39).

Таълимоти Яҳёи Таъмиддиханда

1 Хушхабар дар бораи Исои Масех, ки Писари Худо аст, ҷунин сар мешавад: ²Дар китоби Ишаё пайғамбар суҳанони Худо омадаанд:

«Ана, Ман пешопеши Ту як одамамо мефиристам, то ба омаданат роҳ тайёр кунад.

³Касе дар биёбон фарёд зада мегӯяд:

„Барои Худованд роҳ тайёр кунед!

Онро рост намоед!“».

⁴Ин шахс Яҳё пайғамбар буд, ки ба биёбон омада, ба эълон кардан даромад, ки мардум барои бахшида шудани гуноҳояшон бояд тавба карда, аз гуноҳояшон даст кашанд ва таъмид бигиранд.

⁵Аҳолии шаҳри Ерусалим ва мардуми тамоми сарзамини Яҳудия пеши Яҳё ба биёбон меомаданд. Онҳо ба гуноҳҳои худ иқро мешуданд ва Яҳё онҳоро дар дарёи Урдун таъмид меод.

⁶Яҳё либосе аз пашми шутур ва камарбанди чармӣ дошт. Хӯроқаш малаху асали саҳроӣ буд. ⁷Ӯ ба мардум эълон карда мегуфт: «Аз паси ман як нафаре меояд, ки аз ман тавонотар аст. Вай он қадар тавонот, ки ман ҳатто сазовори хам шуда кушодани банди пойафзоли Ӯ нестам. ⁸Ман шуморо бо об таъмид медиҳам, вале Ӯ шуморо бо Рӯҳи Муқаддас таъмид медиҳад».

Таъмиди Исо

⁹Рӯзе Исо аз шаҳри Носира, ки дар сарзамини Ҷалил буд, ба назди Яҳё рафт ва Яҳё Ӯро дар дарёи Урдун

таъмид дод. ¹⁰Вақти аз об баромадан Исо дид, ки осмон кушода шуд ва Рӯҳи Муқаддас ба сурати кабӯтаре поён фаромада, дар болои Вай қарор гирифт. ¹¹Сипас аз осмон овозе садо дод: «Ту Писари азизи Ман хастӣ ва Ман аз Ту хушнудам».

¹²Рӯҳи Муқаддас фавран Исоро ба биёбон равона кунонд. ¹³Ӯ дар он ҷо чил рӯз монд ва иблис Ӯро меозмуд. Дар биёбон Исо дар байни ҳайвоноти ваҳшӣ буд ва фариштагон ба Ӯ хизмат мекарданд.

Оғози хизмати Исо

¹⁴Пас аз дастгир шудани Яҳё Исо ба сарзамини Ҷалил омад, то ки хушхабари Худоро ба мардум эълон бикунад. ¹⁵Ӯ меғуфт: «Вақт фаро расид ва подшоҳии Худо наздик аст. Тавба карда, аз гуноҳхоятон даст кашед ва ба ин хушхабар имон оваред».

¹⁶Рӯзе Исо аз назди кӯли Ҷалил меғузашт, ки ба об тӯр андохта истодани Шимъӯн ва бародари ӯ Андриёсро дид, чунки онҳо мохигир буданд. ¹⁷Исо ба онҳо гуфт: «Омада Маро пайравӣ кунед, то ба ҷои моҳӣ ҷамъ кардани мардумро ба шумо омӯзам». ¹⁸Дарҳол онҳо тӯрҳои худро монда, Ӯро пайравӣ карданд.

¹⁹Каме дуртар рафта Исо писарони Забдойро дид, ки Ёқуб ва Юханно ном доштанд. Онҳо дар қайқи худ тӯрҳои мохигирро таъмир мекарданд. ²⁰Дарҳол онҳоро даъват намуд ва онҳо падарашон Забдойро бо мардикорон дар қайқ монда, Ӯро пайравӣ карданд.

Шифои марди девона

²¹Сипас онҳо ба шаҳри Кафарнаҳум омада, дар рӯзи истирохат, ба ибодатхона рафтанд. Дар он ҷо Исо ба таълим додани мардум оғоз намуд. ²²Мардум аз таълими Ӯ қоил монданд, чунки Ӯ бо қудрат таълим меод, ки шариатдонон ин тавр набуданд.

²³Айнан ҳамон вақт марде гирифтори рӯҳи нопок, ки дар ибодатхона буд, фарёд зад: ²⁴«Эй Исои Носирӣ,

Ту ба мо чӣ кор дорӣ?! Магар барои нобуд кардани мо омадаӣ?! Туро медонам! Ту Шахси муқаддаси Худо ҳастӣ!»

²⁵ Вале Исо рӯҳи нопокро сарзаниш карда фармуд, ки хомӯш шавад ва аз даруни он одам берун барояд. ²⁶ Рӯҳи нопок ўро ба замин афтонда, бо овози баланд фарёд заду аз вай берун шуд. ²⁷ Ҳама дар ҳайрат монданд ва ба якдигар мегуфтанд: «Ин чист? Ин як таълимоти навест! Ў хатто ба рӯҳҳои нопок чунон боқудратона амр медиҳад, ки онҳо ба Вай итоат мекунанд?» ²⁸ Овозаи Исо зуд дар тамоми ғӯшаву канори сарзамини Чалил паҳн шуд.

Исо беморонро шифо медиҳад

²⁹ Ҳамин ки Исо аз ибодатхона баромад бо ҳамроҳии Ёқуб ва Юханно ба хонаи Шимъуну Андриёс рафт. ³⁰ Вақте ба он ҷо расиданд, ба Исо зуд хабар доданд, ки хушдомани Шимъун таб карда, дар бистар хобидааст. ³¹ Вай назди бемор омад ва аз дасташ гирифта, ўро бархезонд. Таби бемор паст шуд ва ў машғули меҳмоннавозӣ гардид.

³² Ҳамон бегоҳ, хангоми нишасти офтоб мардум ҳамаи беморону девонагонро ба назди Исо оварданд. ³³ Тамоми аҳолии шаҳр ҳам назди дари хонаи онҳо чамъ омаданд. ³⁴ Ў одамони зиёдро аз беморихои гуногун шифо дод, бисёр девҳоро берун кард ва нагузошт, ки девҳо чизе бигӯянд, зеро онҳо кӣ будани Ўро медонистанд.

Дуои Исо дар хилватгоҳ

³⁵ Саҳарии барвакт, ханӯз субҳ надамида, Исо бархесту ба ҷои хилвате рафта, дуо кард. ³⁶ Шимъун ва ҳамроҳонаш бошанд, ба ҷустуҷӯи Исо баромаданд. ³⁷ Ўро ёфта, ба Вай гуфтанд: «Ҳама Шуморо ҷустуҷӯ мекунанд». ³⁸ Вале Исо гуфт: «Биёед, ба шаҳру деҳоти гирду атроф низ биравем, то ки Ман ба мардуми он

чо ҳам хушхабарро эълон намоям, чунки барои иҷрои хамин кор Ман омадаам».

³⁹Баъд Ҷ ба тамоми гӯшаву канори сарзамини Чалил сафар карда, дар ибодатхонаҳо мардумро таълим медод ва девҳоро аз одамон берун мекард.

Покшавии марди махав

⁴⁰Рӯзе ба назди Исо марди махав омад. Вай ба зону нишаста зорӣ карда гуфт: «Агар хоҳед, метавонед маро пок созед». ⁴¹Дили Исо ба холи мард сӯхт ва дасташро ба вай расонда гуфт: «Албатта, мехоҳам! Пок шав!» ⁴²Фавран касалии мард нест шуда, баданаш пок гашт.

⁴³Исо ӯро зуд ҷавоб дода таъкидкунон ⁴⁴гуфт: «Дар ин бора зинҳор ба ҳеч кас нагӯй, балки рост назди рӯхонӣ рафта, худро нишон деҳ ва барои пок шудани худ, ҳамон тавре ки Мӯсо фармудааст, қурбонӣ биқун, то ба онҳо шаҳодате гардад». ⁴⁵Вале он мард берун баромада ошкоро ин хабари хушро паҳн мекард. Барои хамин Исо дигар озодона ба шаҳр даромада натавонист, балки дар саҳро монд. Бо вучуди ин, мардум аз ҳама ҷо ба назди Ҷ меомаданд.

Шифо ёфтани марди шал

2 Пас аз чанд рӯз Исо ба шаҳри Кафарнаҳум баргашт ва овозаи дар хона буданаш зуд дар ҳама ҷо паҳн шуд. ²Хона ва беруни он чунон пуродам шуд, ки ҳатто ҷои сӯзан афтодан намонда буд. Исо ба онҳо каломи Худоро таълим медод. ³Ҳамин вақт боз одамоне омаданд, ки чор нафаре аз онҳо шалеро бо ҷойгаҳаш бардошта назди Исо меоварданд. ⁴Вале аз бисёрии мардум ба Ҷ наздик шуда натавониста, боми хонаро аз болои сари Исо кушоданд ва дар он шикофе карда, шалро якҷоя бо ҷойгаҳаш поён фароварданд. ⁵Исо имони онҳоро дида, ба шал гуфт: «Додар, гуноҳхоят бахшида шуданд!»

⁶Баъзе аз шариатдононе, ки дар он чо нишаста буданд, аз дили худ чунин фикрҳо мегузаронданд: ⁷«Ҷ чаро чунин суханони кофирона мегӯяд! Ҳеч кас ба ғайр аз Худо гуноҳи инсонро бахшида наметавонад».

⁸Исо ҳамон лаҳза дар дилаш фикри онхоро фаҳмида гуфт: «Чаро чунин фикрҳо доред? ⁹Кадомаш осонтар аст: ба шал гуфтани он ки „гуноҳҳои ту бахшида шуданд“ ё ки „барҳез, ҷойгаҳатро бардошта роҳ гард?“». ¹⁰Пас, Ман ба шумо исбот мекунам, ки Фарзанди Инсон дар рӯи замин қудрати бахшидани гуноҳхоро дорад». Сипас ба шал нигариста гуфт: ¹¹«Ба ту мегӯям, барҳез, ҷойгаҳатро бардошта ба хонаат рав».

¹²Он мард аз ҷояш хеста, фавран ҷойгаҳашро ҷамъ карду дар пеши назари мардуми дарҳайратмонда равона шуд. Ҳама Худоро ситоиш карда, ба якдигар мегуфтанд: «То ҳол монанди ин чизе надида будем!»

Шогирди Исо шудани Левӣ

¹³Исо боз ба соҳили кӯл рафт. Мардум дар гирди Ӯ ҷамъ омаданд ва Ӯ онхоро таълим дод. ¹⁴Ҳангоме Исо роҳашро давом дод Левии писари Ҳалфино дид, ки ба ҷамъовариҳои андозу хироҷ машғул буд, ба ӯ гуфт: «Биё, пайрави Ман шав». Левӣ барҳест ва аз паси Ӯ равона шуд.

¹⁵Вақте ки Исо бо шогирдонаш дар хонаи Левӣ таом меҳӯрд, бисёр андозгирон ва онҳое, ки гунаҳкор ҳисоб мешуданд, низ дар сари он дастархон буданд, чунки бисёриҳо аз паи Исо мерафтанд.

¹⁶Баъзе шариатдонон, ки фарисӣ буданд, Исоро бо «гунаҳкорону» андозгирон дар сари як дастархон дид, ба шогирдони Ӯ гуфтанд: «Чаро Ӯ бо андозгирону гунаҳкорон аз як дастархон хӯрок меҳӯрад?»

¹⁷Исо инро шунида, ба онҳо гуфт: «Ба табиб на одамони солим, балки беморон мӯхтоҷанд. Ман ҳам барои он омадам, ки на нақӯкорон, балки гунаҳкоронро даъват намоям».

Савол дар бораи рӯза

¹⁸ Дар он айём ҳам пайравони Яҳё ва ҳам фарисиён рӯза гирифта буданд. Баъзе касон назди Исо омада пурсиданд: «Чаро пайравони Яҳё ва пайравони фарисиён рӯза мегиранду шогирдони Шумо намегиранд?»

¹⁹ Исо ба онҳо гуфт: «Оё дӯстони домод дар чашни арӯсӣ, ки домод ханӯз ҳамроҳашон аст, рӯза мегиранд? То домод бо онҳост, онҳо рӯза гирифта наметавонанд? ²⁰ Вале вақте мерасад, ки домод аз байнашон гирифта мешавад ва он рӯз онҳо низ рӯза мегиранд.

²¹ Касе аз матои нав ба либоси кӯҳна ямоқ намекунад. Чун кунад ямоқи нав аз либоси кӯҳна чудо шуда, чои даридаи он боз ҳам аёнтар мешавад. ²² Инчунин касе шароби навтайёршударо ба машки чармини кӯҳна намерезад, чун бирезад хангоми ба чӯш омадани шароб машк дарида, ҳам шароб мерезад ва ҳам худи машк аз кор мебарояд. Бинобар ин шароби навтайёршударо ба машки нав мерезанд».

Савол дар бораи рӯзи истироҳат

²³ Як рӯзи истироҳат Исо ва шогирдонаш аз киштзорӣ гандум мегузаштанд ва дар аснои роҳ шогирдон хӯшаҳои гандумро мечиданд. ²⁴ Баъзе аз фарисиён ба Исо гуфтанд: «Барои чӣ онҳо кори дар рӯзи истироҳат раво набударо мекунанд?»

²⁵ Исо дар ҷавоб гуфт: «Магар дар навиштаҷот нахондаед, ки шоҳ Довуд вақте ки бо ҳамроҳонаш гурӯсна монд ва эҳтиёҷ дошт, чӣ кор кард? ²⁶ Вақте ки Абётар сарвари рӯҳониён буд, Довуд ба хонае, ки хузури Худоро дошт, даромада, нони ба Худо такдимшударо гирифта хӯрд ва ба ҳамроҳонаш низ дод. Ҳол он ки аз рӯи шариат фақат рӯҳониён ҳақ доштанд он нонро бихӯранд».

²⁷ Боз давом дод: «Рӯзи истироҳат барои инсон офарида шудааст, на инсон барои рӯзи истироҳат.

²⁸ Бинобар ин Фарзанди Инсон соҳиби хатто рӯзи истироҳат аст».

Шифо додан дар рӯзи истироҳат

З Бори дигар Исо ба ибодатхона рафт ва дар он ҷо марди дасташ хушкшудае буд. ²Баъзе одамон Исо-ро мушоҳида мекарданд, ки оё он мардро дар рӯзи истироҳат шифо мебахшад ё не. Агар шифо бахшад, Ҷро айбдор кунанд. ³Исо ба он марди дасташ хушкшудае гуфт, ки дар назди хама рост истад.

⁴Сипас ба тарафи онҳо нигоҳ карда гуфт: «Ба фикри шумо дар рӯзи истироҳат чӣ равост: некӣ ё бадӣ кардан; начот додани ҷон ё нобуд кардани он?» Аммо онҳо хомӯш буданд. ⁵Исо бо ғазаб ба онҳо нигоҳ карду аз якравияшон ғамгин гашт ва ба он мард гуфт: «Дастатро дароз кун!» Вай дасташро дароз карду дасташ сихат шуд. ⁶Фарисиён аз ибодатхона баромада, зуд бо аъзоёни хизби хиродиён муҳокима карда, нақшаи куштани Исо кашиданд.

Мардум аз паи Исо мераванд

⁷Ҳангоме ки Исо бо шогирдонаш ба тарафи кӯл равона шуд, мардуми бисёре аз сарзамини Ҷалилу Яхуди, ⁸аз шаҳри Ерусалим, инчунин аз сарзамини Адӯму атрофи дарёи Урдун ва аз Суру Сидун аз паси Ҷ мерафтанд. Мардуми зиёд дар бораи корҳои Исо шунида, ба гирди Ҷ чамъ меомаданд. ⁹Аз сабаби бисёрии мардум Исо ба шогирдонаш фармуд, ки барояш кайке тайёр кунанд, то ки одамон Ҷро пахш накунанд. ¹⁰Азбаски Исо беморони зиёдеро шифо бахшида буд, хамаи беморон аз ҳар тараф Ҷро пахш мекарданд, то дасташон ба Ҷ расаду шифо ёбанд. ¹¹Рӯҳҳои нопок баробари дидани Ҷ худро дар наздаш ба замин мепартофтанд ва фарёдзанон мегуфтанд: «Ту Писари Худо хастӣ!» ¹²Вале Исо бо таъкиди қатъӣ ба онҳо амр мекард, ки Ҷро маълум накунонанд.

Интихоби дувоздаҳ вакил

¹³Сипас Исо ба баландие баромада, онҳоеро ки ме-хост, ба наздаш даъват кард ва онҳо омаданд. ¹⁴Баъд аз байни онҳо дувоздаҳ нафарро вакил таъин намуд, ки доимо бо Ӯ бошанд, то ки онҳоро барои ба мардум эълон кардани хушхабари Худо фириштад ¹⁵ва онҳо қудрати берун кардани девҳоро дошта бошанд.

¹⁶Он дувоздаҳ нафар инҳоянд: Шимъӯн, ки Исо ӯро Петрус меномид, ¹⁷Ёқуб ва Юҳанно, ки писарони Забдой буданд ва Исо онҳоро «писарони раъд» меномид, ¹⁸Андриёс, Филиппус, Барталмо, Матто, Тумо, Ёқуб, ки писари Ҳалфӣ буд, Таддо, Шимъӯни Ватандӯст ¹⁹ва Яҳудои Искарют, ки баъдтар ба Исо хиёнат мекунад.

Тӯҳмат дар ҳаққи Исо

Баъд Исо ба хона рафт. ²⁰Мардуми зиёде боз чамъ омадаанд, ки Ӯ ва шогирдонаш ҳатто фурсати хӯрок хӯрдан наёфтанд. ²¹Бо шунидани ин хабар аҳли оилаи Исо ба наздаш омада, хоستانд Ӯро бо худ баранд, зеро одамон мегуфтанд, ки Ӯ аз ақл бегона шудааст. ²²Гурӯҳе аз шариатдонон, ки аз Ерусалим омада буданд, чунин мегуфтанд: «Ӯ дар худ Баал-Забул, сардори девҳоро дорад ва бо қудрати вай девҳоро берун мекунад».

²³Исо онҳоро ба наздаш даъват карда, бо масал гуфт: «Чӣ тавр шайтон худаширо берун карда метавонад? ²⁴Давлате, ки дар дохили худ аз ҳам чудо шуда чанг мекунад, устувор наместонад. ²⁵Хонаводае, ки байни аъзоёнаш ҷудой афтадааст, устувор наместонад. ²⁶Агар шайтон бар зидди худаши бичангад ва дар худ ҷудой дошта бошад, устувор наместонад, балки нобуд мешавад.

²⁷Ҳеч кас наметавонад ба хонаи шахси пурзӯр зада даромада, молу мулкашро гирифта барад, то аввал

дасту пои шахси пурзӯрро набандад, ана баъд хонаашро ғорат карда метавонад.

²⁸ Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ҳар гуноҳе, ки инсон мекунад ва ҳар сухани кофиронае, ки мегӯяд, бахшида мешавад. ²⁹ Вале агар касе бар зидди Рӯҳи Муқаддас сухани кофирона гӯяд, ҳаргиз бахшида намешавад ва ин гуноҳаш то абад хоҳад монд». ³⁰ Ин суханонро Исо ба хотири он гуфт, ки баъзеҳо дар борааш «Ӯ дар худ рӯҳи нопок дорад» мегуфтанд.

Модар ва бародарони Исо

³¹ Он гоҳ модар ва бародарони Исо омада, дар берун истода, шахсеро фиристоданд, ки Ӯро даъват кунад. ³² Исо дар байни мардум нишаста буд, ки онҳо ба Ӯ гуфтанд: «Модар ва бародарону хоҳаронатон дар берун истодаанд ва Шуморо мепурсанд». ³³ Ӯ дар ҷавоб гуфт: «Модар ва бародарони Ман кистанд? — ³⁴ ва ба атрофиёнаш нигоҳе карду давом дод, — Ана, инҳо модар ва бародарони Ман ҳастанд. ³⁵ Ҳар кӣ хости Худо-ро ба ҷо орад, бародар, хоҳар ва модари Ман аст».

Масал дар бораи деҳқон

4 Бори дигар Исо дар канори кӯл ба мардум таълим меод ва тӯда-тӯдаи одамон дар гирдаш ҷамъ омаданд. Бинобар ин Ӯ мачбур шуд, ки ба қайқ нишаста, аз кӯл ба мардуме, ки дар соҳил буд, сухан гӯяд. ² Ӯ таълим додани бисёр чизҳоро ба онҳо бо масалҳо сар кард. Ӯ гуфт:

³ «Гӯш кунед! Рӯзе як деҳқон барои кишт кардан мебарояд. ⁴ Вақте ки дона мепошад, як миқдори он ба пайраҳа меафтад ва паррандаҳо омада, онро аз замин ҷида пок-покиза меҳӯранд. ⁵ Миқдори дигари он ба замини санглоху камхок меафтад. Аз сабаби чуқур набудани хоки замин он зуд месабзад. ⁶ Вале бо баромади офтоб майсаи навхез пажмурда шуда, аз сабаби решаи мустаҳкам надоштан хушк мешавад. ⁷ Як миқдори

дигараш ба миёни хорҳо меафтад ва хорҳо қад кашида майсаи баромадаро пахш мекунанду намегузоранд, ки он ҳосил диҳад. ⁸Лекин як ҳиссаи донаҳо ба замини хуби ҳосилхез афтада, месабзад ва қад кашида сӣ, шаст ва сад баробар зиёдтар ҳосил медиҳад».

⁹Боз гуфт: «Пас ҳар кӣ Маро мешунавад, бигзор гӯш кунад!»

¹⁰Вақте ки Ҷ танҳо буд, он дувоздаҳ нафар ва пайравонаш аз Ҷ маъноӣ масалро пурсиданд. ¹¹Исо ҷавоб дод: «Худо ба шумо сирру асрори подшоҳии худро ошкор кардааст. Вале барои онҳое, ки бо мо нестанд, ҳама чиз бо мақолу масалҳо таълим дода мешавад, ¹²то ки онҳо

„бо чашмони худ нигоҳ кунанду набинанд,
бо гӯшҳои худ шунаванду нафаҳманд
ва сӯи Худо рӯ нагардонанд,
то Худо гуноҳхояшонро бубахшад”».

Маънидод кардани масал дар бораи деҳқон

¹³Баъд аз онҳо пурсид: «Магар маъноӣ ин масалро нафаҳмидед? Пас ҳамаи масалҳои дигарро чӣ тавр мефаҳмед?»

¹⁴Деҳқон каломӣ Худоро мекорад. ¹⁵Он ҳиссаи донаҳо, ки ба пайраҳа меафтанд, монанди он аст, ки баъзе қасон қаломро мешунаванд, вале шайтон зуд омада, қаломӣ дар дили онҳо қошта шударо медуздад. ¹⁶Донаҳои ба замини санглоҳ афтада қасоне мебошанд, ки қаломро шунида, яқбора бо хушҳолӣ онро қабул мекунанд, ¹⁷вале азбаски реша надоранд, муддати кӯтоҳ бардошт мекунанд. Баъд вақте ки аз барои қалом ба душворӣ ва азоб дучор мешаванд, зуд имони худро аз даст медиҳанд. ¹⁸Донаҳои, ки ба замини хорзор меафтанд, монанди он аст, ки баъзе қасон қаломро мешунаванд, ¹⁹аммо ғаму ташвиши зиндагӣ, орзуи бойигарӣ ва майлу рағбат ба чизҳои дигар фикру хаёлашонро ба худ банд карда, қаломро пахш менамоянд ва дар натиҷа

онҳо ҳеч ҳосиле намеоранд. ²⁰ Вале донаҳое, ки ба замини ҳосилхез меафтанд, монанди он аст, ки баъзе қасон қаломро мешунаванду қабул мекунанд ва сӣ, шаст ва сад баробар бештар ҳосил медиҳанд».

Дар бораи чароғ

²¹ Баъд аз онҳо пурсид: «Магар чароғро барои он меоранд, ки зери тағора ё кате гузоранд? Оё онро ба чароғпоя намегузоранд? ²² Ҳамин тавр, ҳар чӣ пинҳон ва пӯшида аст, ошкор ва равшан мегардад. ²³ Пас, ҳар кӣ Маро мешунавад, бигзор гӯш кунад!

²⁴ Суханони мешунидаатонро бо диққат мулоҳиза намоед. Бо қадом санги тарозу шумо барқашед, бо ҳамон санги тарозу ва ҳатто зиёдтар аз он ба шумо барқашада мешавад. ²⁵ Зеро ҳар кӣ чизе дорад, ба ӯ боз ҳам зиёдтар дода мешавад ва қасе, ки надорад, ҳатто он андаке, ки дорад, аз ӯ қашида гирифта мешавад».

Масал дар бораи сабзиши дона

²⁶ Исо суҳанони ҳудро давом дода гуфт: «Подшоҳии Худо монанди он аст, ки шахсе ба замин донаҳо мепошад ²⁷ ва шабҳо хоб мераваду рӯзҳо бедор мешавад, донаҳо бошанд, сабзида нашъунамо меёбанд. Вале он шахс намедонад, ки сабзиш чӣ тавр сурат мегирад. ²⁸ Чунки ҳуди замин донаҳоро месабзонад. Аввал дона сабзида қад мекашад, баъд хӯша пайдо шуда, аз дона пур мешавад. ²⁹ Ҳамин ки хӯшаҳо пухта мерасанд, вай бо дос меояд, чунки мавсими ҳосил расидааст».

Масал дар бораи донаи хардал*

³⁰ Инчунин Исо гуфт: «Подшоҳии Худоро ба чӣ монанд кунем? Бо қадом масал онро шарҳ диҳем? ³¹ Вай

* ^{4:30} *Хардал* – (горчитса) гиёҳе, ки баландиаш аз 120 см. то ба чорум метр рафта мерасад, донааш бошад, аз ҳамаи донаҳо ва тухмҳои растаниҳои дигар хурдтар аст.

монанди донаи хардалест, ки хангоми коштан аз хамаи донаҳои рӯи замин майдатарин мебошад, ³² вале баъд аз кошта шудан, калон мешаваду аз хама гиёхҳо баландтар мегардад ва шоҳаҳояш то андозае баланд мешаванд, ки паррандаҳо дар сояш лона месозанд».

³³ Ҳамин тавр, ба қадре ки мардум фаҳмида метагонист, Ҷ каломии Худоро ба тариқи чунин масалҳои зиёд баён мекард. ³⁴ Исо ба онҳо хама чизро бо масал таълим меод, вале маъноии масалҳоро ба шогирдонаш дар танҳои мефаҳмонд.

Исо тӯфонро ором мекунад

³⁵ Бегоҳии ҳамон рӯз Ҷ ба шогирдонаш гуфт: «Биёед, ба қанори дигари кӯл гузарем». ³⁶ Сипас, онҳо мардуми дар сохил ҷамъомадаро тарк карданд ва ба қайқе, ки Исо дар он нишаста буд, савор шуда, ба роҳ даромаданд. Бо Ҷ қайқҳои дигар ҳам равона шуданд.

³⁷ Ногаҳон тӯфони сахте сар шуд. Мавҷҳо бо зарб ба қайқ бармехӯрданд ва оқибат қайқ аз об пур шуд. ³⁸ Аммо Исо дар қайқҳои қайқ сарашро ба болишт гузошта мехобид. Шогирдонаш Ҷро бедор карда гуфтанд: «Устод! Магар парво надоред, ки мо мемирим?!»

³⁹ Ҷ барҳест ва бодро таъна зада, ба кӯл фармон дод: «Ҳомӯш шав! Ором бош!» Ҳамон лаҳза бод аз вазидан бозмонд ва дар хама ҷо оромии том ҳукмфармо шуд.

⁴⁰ Исо ба шогирдонаш гуфт: «Чаро ин қадар тарсидаед? Оё ҳоло ҳам боварӣ надоред?» ⁴¹ Вале онҳо, дар ҳолате ки тарсу ҳарос тамоми вучудашонро фаро гирифта буд, ба якдигар мегуфтанд: «Ин кӣ аст, ки ҳатто бод ва кӯл ба Ҷ итоат мекунад!»

Исо девонаро шифо медихад

5 Ҳамин тавр, Исо ва шогирдонаш ба тарафи дигари кӯл, ба сарзамини Ҷадариён расиданд. ² Хангоми ба сохил фаромадани Исо, якбора як шахсе, ки гирифтори рӯҳи нопок буд, аз қабристон берун баромада, ба

тарафи Ҷ давид. ³Ин мард дар қабристон зиндагӣ мекард ва ҳеҷ кас ӯро бо занҷир ҳам баста, нигоҳ дошта наметавонист. ⁴Борҳо дасту пояшро бо занҷирҳо баста ва завлона карда буданд, вале ӯ завлонахоро шикаста, занҷирхоро пора-пора мекард. Касе барои ром кардани вай қувват надошт. ⁵Ҷ шабу рӯз доимо дар қабристон ва тепшаҳо дод зада мегашту худро бо сангҳо зада, маҷрӯҳ мекард.

⁶Вақте ки ӯ Исоро аз дур дид, давон-давон ба наздаш омада сачда кард. ⁷⁻⁸Исо ба вай фармон дод: «Эй рӯҳи нопок, аз ин мард берун шав». Вай бошад, бо тамоми овозаш фарёд зада гуфт: «Эй Исо, Писари Худои Таоло, ба ман чӣ кор дорӣ? Аз барои Худо маро азоб надех!»

⁹Исо аз ӯ пурсид: «Номат чист?» Ҷ ҷавоб дод: «Номам Лашкар аст, чунки мо бисёрем». ¹⁰Вай аз Исо зорию тавалло кард, ки онҳоро аз он маҳалла берун накунад.

¹¹Ҳамин вақт як галаи калони хукон дар болои теппае мечарид. ¹²Рӯҳҳои нопок аз Исо хоҳиш карда гуфтанд: «Моро ба мобайни хукҳо фирист ва иҷозат деҳ, ки ба онҳо дохил шавем». ¹³Исо ба онҳо иҷозат дод. Он гоҳ рӯҳҳои нопок аз он мард берун баромада, дохили хукҳо шуданд. Тамоми галаи хукон, ки тақрибан ду ҳазор сар буд, аз баландӣ часта худро ба кӯл партофта ғарқ шуданд.

¹⁴Хукбонҳо бошанд, ба шаҳру деҳоти атроф гурехта, дар ҳама ҷо ин ходисаро ба мардум нақл карданд. Мардум берун баромаданд, то бубинанд, ки чӣ ҳодиса рӯй додааст. ¹⁵Пас онҳо дар гирди Исо ҷамъ омада, диданд, ки ҳамон девонае, ки гирифтори лашкари девҳо буд, акнун дар тан либос дораду бо ақли солим нишастааст ва хеле тарсиданд. ¹⁶Шоҳидони ин воқеа, ходисаи бо девонаву хукҳо рӯйдодаро нақл мекарданд. ¹⁷Он гоҳ мардум аз Исо хоҳиш карданд, ки аз сарзаминашон биравад.

¹⁸ Ҳангоме ки Исо ба қайқ савор мешуд, марде, ки пештар гирифтори девхо буд, аз Вай илтимос кард, ки ӯро ҳам бо худ бубарад. ¹⁹ Аммо Исо хоҳиши ӯро рад карда гуфт: «Ба хонаат баргард ва ба хешу таборат накл кун, ки Худованд дар ҳаққи ту чӣ кор ва чӣ ғам-хории бузурге кард». ²⁰ Ӯ низ равона шуд ва дар тамоми гӯшаву канори Дах Шаҳр ба ҳама эълон карда мегуфт, ки Исо барояш чӣ кори бузурге кардааст ва ҳама аз шунидани ин дар ҳайрат мемонданд.

Духтари Ёир ва шифо ёфтани зани бемор

²¹ Исо ба қайқ савор шуда, ба тарафи дигари кӯл рафт. Вақте ки ба сохил расид, мардуми зиёде назди Ӯ чамъ омаданд. ²² Дар ҳамин вақт марде бо номи Ёир, ки яке аз сардорони ибодатхонаи он шаҳр буд, омада Исоро дидан замон, худро пеши пойҳои Ӯ партофт. ²³ Ӯ зорикунон гуфт: «Духтарам дар дами марг аст. Аз Шумо хоҳиш мекунам, ки биёед ва дастатонро бар ӯ бигузored, то шифо ёбаду зинда монад». ²⁴ Исо бо ӯ ба роҳ даромад ва аз паси онҳо мардуми бешуморе ҳам равона шуданд, ки аз ҳар тараф Исоро фишор меоданд.

²⁵ Дар он чо як зане буд, ки дувоздаҳ сол боз касалии хунравӣ дошт. ²⁶ Ҳарчанд вай аз муолиҷаи табибони зиёд дард кашида, тамоми дорояшро сарф карда буд, саломатиаш хуб намешуд. Баръакс, аҳволаш то-рафт бадтар мешуд.

²⁷⁻²⁸ Вақте ки ӯ дар бораи Исо шунид, аз дилаш гузаронд: «Агар ақаллан ба либосаш даст расонам, шифо меёбам». Барои ҳамин он зан аз байни тӯдаи одамон гузашта, аз ақиб ба Исо наздик шуду ба чомааш даст расонд. ²⁹ Худи ҳамон лаҳза хунравиаш бозмонд ва ӯ хис кард, ки шифо ёфтааст.

³⁰ Ҳамон лаҳза Исо низ хис кард, ки аз Ӯ қуввае берун рафт ва ба мардуми гирду атрофаш нигоҳ карда пурсид: «Кӣ ба чомаам даст расонд?»

³¹ Шогирдонаш ба Ҷ гуфтанд: «Мебинед, ки ба Шумо аз ҳар тараф фишор меоранд ва боз мепурсед, ки ба Шумо кӣ даст расонд?»

³² Вале Исо ба атрофиён нигоҳ мекард, то касеро, ки ба чомааш даст расонда буд, пайдо кунад. ³³ Зане, ки аз шифоёбиаш огоҳ буд, чуръат карда, тарсону ларзон ба Исо наздик омад ва худро пеши пойҳои Ҷ партофта, ҳақиқати холро нақл кард. ³⁴ Исо ба ӯ гуфт: «Эй зан, туро имонат шифо дод! Рав ва дар амон бошу саломат гард!»

³⁵ Ханӯз ки Ҷ гап мезад, чанд нафар аз хонаи Ёир хабар оварда, гуфтанд: «Духтаратон гузашт. Ба заҳмат додани устод дигар ҳоҷате нест».

³⁶ Исо инро шунида, ба сардори ибодатхона гуфт: «Натарс! Фақат имон дошта бош». ³⁷ Инро гуфт ва ба ғайр аз Петрус, Ёқуб ва бародари ӯ Юханно ба дигарон иҷозат надод, ки ҳамроҳаш бираванд.

³⁸ Вақте ба хонаи Ёир расиданд, диданд, ки одамони зиёде бо шӯру ғавғо гираву нола мекарданд. ³⁹ Исо ба хона даромада ба онҳо гуфт: «Чаро шӯру ғавғо бардошта, гиря мекунед? Духтар намурдааст, фақат хобидааст».

⁴⁰ Бо шунидани ин суханон мардум ба ҳолаш хандиданд. Вале Исо ҳамаро берун карда, бо падару модари духтар ва ҳамроҳонаш ба хонае, ки духтар хобида буд, даромад. ⁴¹ Исо дасти беморро гирифта гуфт: «Талита куми!», ки маънояш «Эй духтар, барҳез!» аст. ⁴² Он духтар, ки дувоздаҳсола буд, зуд барҳест ва ба роҳ гаштан даромад. Онҳо аз дидани ин дар ҳайрат монданд. ⁴³ Исо онҳоро чиддӣ таъкид карда гуфт, ки ин воқеаро ба касе нагӯянд ва хоҳиш кард, ки ба духтар хӯрок бидиханд.

Халки Носира Исоро рад карданд

6 Исо бо шогирдонаш аз он ҷо баромада, ба шаҳри Носира, ки дар он ҷо ба воя расида буд, баргашт. ² Рӯзи истироҳат Ҷ дар ибодатхона ба таълим додани

мардум шурӯъ кард. Бисёр касоне, ки Ӯро мешуниданд, ба хайрат афтода, чунин мегуфтанд: «Аз кучо Вай ҳамаи ин чизхоро дорад? Ин чӣ ҳикмате ба Ӯ дода шудааст? Чӣ хел мӯъҷизаҳои бузург бо дастони Ӯ иҷро шудаанд? ³Магар Ӯ ҳамон дуредгар нест, ки модараш Марям, бародаронаш Ёқуб, Юшо, Яхудо ва Шимъӯн ҳастанд ва хоҳаронаш ҳам дар байни мо зиндагӣ мекунанд?» Пас Ӯро рад карданд.

⁴Исо ба онҳо гуфт: «Пайғамбар беифтихор намешавад, магар ин ки дар диёр, байни хешон ва хонадони худ кадр надорад».

⁵Бинобар ин Исо дар он шаҳр мӯъҷизаи бузурге нишон дода натавонист, танҳо ба чанд бемор даст расонда, онҳоро шифо дод. ⁶Ӯ аз беимонии онҳо дар хайрат буд.

Исо дувоздах вакилашро мефиристад

Исо ба деҳоти атроф рафта, мардумро таълим меод. ⁷Вай дувоздах вакилашро ба пешаш даъват кард ва ба онҳо қудрати ба рӯхҳои нопок амр карданро дода, чуфт-чуфт ба ҳар тараф фиристод. ⁸⁻⁹Ӯ ба онҳо фармуд: «Ба ғайр аз асо ҳамроҳи худ чизе нагиред: на хӯрок, на борхалта, на ҳамёни пул ва на либоси иловагӣ. Танҳо пойафзоли оддӣ бипӯшед. ¹⁰Ба ҳар чое, ки расидед, то вақти рафтанатон фақат дар як хона бимонед ва онро иваз накунед. ¹¹Агар дар он ҷо шуморо қабул накунанд ва ба суханони шумо гӯш надиҳанд, аз он ҷо биравед ва чанги он ҷойро аз пойҳои худ биафшонед, то шаходати айбдор будани онҳо гардад».

¹²Пас онҳо рафта, эълон мекарданд, ки ҳама бояд тавба карда ба Худованд рӯй оваранд. ¹³Онҳо девҳои зиёдеро берун карда, бисёр беморонро бо молидани равған шифо бахшиданд.

Марги Яҳёи Таъмиддиханда

¹⁴Шоҳ Ҳиродус* аз ин корҳо бохабар шуд, чунки номи Исо дар хама чо шӯхрат меёфт. Баъзеҳо дар бо-раи Исо мегуфтанд, ки ин Яҳёи Таъмиддиханда зинда шудааст ва барои хамин ҳам чунин қудрати мӯъҷиза-корӣ дар ҳаёташ амал мекунад. ¹⁵Баъзеи дигарон ме-гуфтанд, ки ин Илёс пайғамбар аст. Қисми дигари одамон мегуфтанд, ки Ӯ яке аз пайғамбарони давра-ҳои қадим аст.

¹⁶Аммо вақте Ҳиродус инро шунид, гуфт: «Ин Яҳё аст, ки ман сарашро аз танаш чудо карда будам ва хо-ло ӯ аз нав зинда шудааст».

¹⁷⁻¹⁸Зеро чунин ходиса рӯй дода буд: Ҳиродус ба за-нӣ Ҳиродияро, ки зани бародараш Филиппус буд, ги-рифт. Барои хамин Яҳё ба Ҳиродус мегуфт: «Хона-доршавии шумо бо Ҳиродия, ки зани бародаратон аст, раво нест». Аз ин рӯ, Ҳиродус як даста одамонро барои дастгир кардани Яҳё фиристод. Онҳо ӯро даст-гир карда, баства ба ҳабс андохтанд.

¹⁹Дар дили Ҳиродия зидди Яҳё кина пайдо шуд ва ӯ хост, ки Яҳёро бикӯшад, лекин ин корро карда наме-тавонист, ²⁰чунки Ҳиродус аз Яҳё метарсид. Вай ме-донист, ки Яҳё марди худотарс ва муқаддас аст, барои хамин ҳам ӯро эҳтиёт мекард. Гарчанде суханони Яҳё ӯро нороҳат мекарданд, ба ҳар ҳол онҳоро гӯш кардан барояш маъқул буд.

²¹Рӯзе барои Ҳиродия фурсати муносибе фаро ра-сид: Ҳиродус дар рӯзи таваллуди худ зиёфате ораста, хамаи мансабдорон, сарлашкарон ва мардуми бооб-рӯи сарзамини Чалилро даъват намуд. ²²Вақте ки дух-тари Ҳиродия ба базм омада рақсид, ӯ Ҳиродус ва меҳмононашро мафтун кард. Аз ин рӯ, Ҳиродус ба

* ^{6:14}Шоҳ Ҳиродус – дар ин чо Ҳиродус Антипас мебошад, ки хо-кими сарзамини Чалил буд.

вай гуфт: «Ҳар чӣ аз ман талаб кунӣ, бароят медиҳам». ²³Подшоҳ Ҳиродус қасам хӯрда гуфт: «Ҳар чӣ ки пурсӣ медиҳам, то ҳатто нисфи мамлакатамро».

²⁴Духтар рафта аз модараш маслиҳат пурсид, ки чӣ талаб кунад. Ҳиродия ҷавоб дод: «Сари Яҳёи Таъмиддихандаро талаб кун».

²⁵Духтар базудӣ назди шоҳ омада гуфт: «Меҳоҳам, ки худи ҳозир сари Яҳёи Таъмиддихандаро дар рӯи табаке ба ман ҳадя кунед».

²⁶Шоҳ хеле ғамгин шуд, вале аз барои қасами хӯрдааш ва меҳмононаш хоҳиши духтарро рад кардан нахост. ²⁷Бинобар ин шоҳ даррав ба ҷаллод фармуд, ки сари Яҳёро барояш гирифта биёрад. Ҷаллод ба хабсхона рафта, сари Яҳёро аз танаш ҷудо карду ²⁸рӯи табақ гузошта ба духтар оварда дод. Духтар бошад, онро ба модараш дод.

²⁹Ҳангоме ки шогирдони Яҳё аз ин хабар ёфтанд, омада, ҷасади ӯро гирифтанду бурда гӯронданд.

**Бо панҷ нону ду моҳӣ сер кардани зиёда
аз панҷ ҳазор кас**

³⁰Вакилон ба назди Исо баргашта кори кардашон ва ба мардум чизи таълим додашонро накл карданд.

³¹Азбаски рафтуомади мардум чунон зиёд буд, ки Исо ва вакилонаш ҳатто фурсати хӯрок хӯрдан надоштанд, Исо ба онҳо гуфт: «Танҳо худатон биёед, ки ҷои хилвате биравем ва каме истироҳат кунед». ³²Пас, ба қайқ савор шуда, худашон танҳо ба ҷои хилвате рафтанд.

³³Бисёр одамон рафтани онҳоро диданд ва онҳоро шинохта, аз ҳар кишлоқ пиёда аз пасашон шитофтанду пеш аз онҳо ба он маҳал омада расиданд. ³⁴Вақте ки Исо ба соҳил фаромад, мардуми зиёдеро дида, ба ҳолашон раҳмаш омад, зеро ки онҳо монанди гӯсфандони бе ҷӯпон буданд ва ба онҳо таълим додани чизҳои зиёдеро сар кард.

³⁵ Бегоҳӣ шогирдон назди Исо омада гуфтанд: «Ин як чои беодам аст, вақт ҳам дер шуд. ³⁶ Мардумро фиристед, ки ба дехоту кишлоқҳои атроф рафта, барои худ хӯрдани харанд». ³⁷ Вале Исо гуфт: «Шумо ба онҳо хӯрок диҳед». Шогирдон пурсиданд: «Ба фикри шумо, мо бояд рафта ба дусад динар* нон харида, ба онҳо диҳем?» ³⁸ Исо гуфт: «Рафта бинед, ки шумо чӣ қадар нон доред». Онҳо фаҳмида омада ба Ҷ гуфтанд: «Ҷамагӣ панҷ нону ду моҳӣ ҳаст».

³⁹ Он гоҳ Исо фармуд, ки шогирдонаш мардумро гурӯҳ-гурӯҳ рӯи сабза шинонанд. ⁴⁰ Одамон бо гурӯҳҳо панҷоҳ ва саднафарӣ нишастанд. ⁴¹ Исо он панҷ нон ва ду моҳиро ба дасташ гирифта, ба осмон нигаристу аз Худо баракат талабид ва нонҳоро пора карда, бо моҳӣ ба шогирдонаш дод, онҳо бошанд, ба мардум тақсим карданд. ⁴² Ҷама то сер шудан хӯрданду ⁴³ шогирдон аз нонпора ва моҳиҳои боқимонда боз дувоздаҳ сабадро пур карданд. ⁴⁴ Шумораи мардоне, ки нон хӯрданд, панҷ ҳазор нафар буд.

Дар рӯи об роҳ рафтани Исо

⁴⁵ Баъд аз он Исо зуд ба шогирдонаш фармуд, ки ба қайқ савор шуда, пешопеш ба сӯи Байт-Сайдо раҳсипор шаванд, то худаш мардумро ҷавоб диҳад. ⁴⁶ Пас аз ҷавоб додани мардум Исо барои дуо қардан ба қӯҳ баромад.

⁴⁷ Шомгоҳон қайқ ба миёни қӯл расид, Исо бошад, дар соҳил танҳо монда буд. ⁴⁸ Вақте Исо дид, ки шогирдонаш бо азоб зидди боди муҳолиф шино мекунанд, субҳидам рӯ-рӯи об қадамзанон ба тарафи онҳо равона шуд. Вай аз назди онҳо гузашта рафтани Ҷ буд, ⁴⁹ вале шогирдон дар рӯи об роҳ рафтани Ҷро дида, фикр карданд, ки ин арвоҳ аст ва аз тарс фарёд заданд.

* ^{6:37} *Динар* – дар ин ҷо тангаи румӣ мебошад, ки арзишаш ба маоши якрӯзаи коргар баробар буд.

⁵⁰ Азбаски ҳама Ӯро дида тарсиданд, Исо фавран ба онҳо гуфт: «Натарсед! Ин Манам. Ором шавед». ⁵¹ Баъд ба қайқ савор шуд ва ҳамон замон бод аз вазидан монд. Шогирдон бениҳоят хайрон монданд, ⁵² чунки аз сабаби якравиашон ханӯз ҳодисаи зиёд шудани нонро нафаҳмиданд.

Шифоёфтани беморон

⁵³ Онҳо ба соҳили дигар расида, дар сарзамини Чинесор қарор гирифтанд. ⁵⁴ Ҳамин ки онҳо аз қайқ фароманд одамон Исоро шинохтанд. ⁵⁵ Онҳо зуд ба тамоми гирду атроф рафта, беморонро, ҳатто бо ҷойгаҳашон бардошта, ба ҳар ҷое, ки мешуниданд Исо буд, меоварданд. ⁵⁶ Ба ҳар ҷое, ки Исо мерафт, чи дар деҳоту чи дар шаҳрҳо, одамон беморонро сари роҳи Ӯ гузошта, илтимос мекарданд, ки ақаллан ба лаби доманаш даст расонанд ва ҳар касе ки даст мерасонд, шифо меёфт.

Поку нопок

7 Рӯзе чанд нафар аз фарисиён ва шариатдонон аз Ерусалим ба назди Исо омаданд. Онҳо гирди Ӯ чамъ омада ² диданд, ки баъзе шогирдонаш бо дасти «бетаҳорат», яъне ношуста хӯрок мехӯранд.

³ Ҳол он ки яҳудиён, махсусан фирқаи фарисиён, то даме ки дастҳояшонро мувофиқи урфу одатҳои аҷдодон нашоъанд, ҳаргиз хӯрок намехӯрданд. ⁴ Инчунин ҳеч чизро аз бозор то нашоъанд намехӯрданд. Боз бисёр урфу одатҳои дигарро риоя мекарданд, монанди шустани пиёла ва дегу табакҳои биринҷӣ.

⁵ Фарисиён ва шариатдонон аз Исо пурсиданд: «Барои чӣ шогирдони Шумо урфу одатҳои аҷдодони моро риоя накарда, бо дастҳои бетаҳорат хӯрок мехӯранд?»

⁶ Исо дар ҷавоби онҳо гуфт: «Ҳақ буд Ишаёе пайғамбар, вақте оиди шумо, дурӯяхо пешгӯӣ карда гуфта буд:

„Худо мегӯяд:

«Ин одамон бо суханонашон Маро таъриф меку-
нанд,

вале дилашон аз Ман дур аст.

⁷Онҳо Маро бефоида парастииш мекунанд,
чунки конуну коидаҳои инсониро «конуни
Худо» гуфта таълим медиҳанд!».

⁸Шумо фармуदाҳои Худоро як тараф гузошта, ба
урфу одатҳои инсонӣ пайравӣ мекунад. ⁹Шумо барои
нигоҳ доштани урфу одатҳои худ шуда мохирона фар-
муदाҳои Худоро безътибор мемонед.

¹⁰Масалан, Худо ба воситаи Мӯсо фармудааст: „Па-
дару модари худро эҳтиром кунед” ва „хар кӣ дар
ҳаққи падар ё модараш сухани қабех гӯяд, ҷазояш
марг аст”. ¹¹Шумо бошед, таълим медиҳед, ки агар
касе ба падару модараш бо чизе ёрӣ расонда тавонад,
вале ёрӣ нарасонда гӯяд, ки ман инро ба Худо мебах-
шам, ¹²шумо дигар намегузored, ки вай ба падару мо-
дараш ягон кӯмаке кунад. ¹³Ҳамин тавр шумо суҳано-
ни Худоро бо урфу одатҳои худ барҳам дода, насл ба
насл инро ёд медиҳед ва бисёр корҳои мисли ин ме-
кунед».

¹⁴Исо мардумро боз наздаш даъват намуда гуфт:
«Ҳамаатон Маро гӯш карда, бифаҳмед.

¹⁵⁻¹⁶Ҳар чизе ки аз берун ба даруни одам медарояд,
вайро ҳаром карда наметавонад, аммо он чизе, ки аз
даруни одам берун мебарояд, вайро ҳаром мекунад*».

¹⁷Вақте ки Исо аз назди мардум рафта, ба хона
даромад, шогирдонаш аз ӯ маъноӣ ин масалро пур-
сиданд. ¹⁸Вай ба онҳо гуфт: «Наход шумо ҳам инро
нафаҳмида бошед? Магар намедонед, ки он чӣ ба
даруни одам аз берун медарояд, ӯро ҳаром карда
наметавонад? ¹⁹Чунки хӯрок ба дили шумо дохил

* ^{7:15-16}Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот дохил шудааст:
«Пас хар кӣ Маро мешунавад, бигзор гӯш кунад».

намешавад, балки аз меъдаи шумо гузашта, берун мебарояд» (бо ин суханон Исо эълон кард, ки ҳар гуна хӯрок ҳалол аст).

²⁰ Баъд илова кард: «Он чизе, ки аз даруни худи инсон мебарояд, ӯро ҳаром мекунад. ²¹⁻²²Чунки маҳз аз дохил, аз дили инсон ниятҳои бад берун меоянд, ба монанди алоқаи беникоҳ, дуздиву одамкушӣ ва бахилӣ, фиребу найранг, бадкориву бадахлоқӣ, ҳасаду тӯхматкунӣ, мағрурӣ ва бефаросатӣ. ²³Ҳамаи ин бадихо аз даруни инсон берун баромада, ӯро ҳаром мекунад».

Имони як зан

²⁴ Аз он ҷо Исо ба шаҳри Сур рафт. Ӯ ба хонае даромад ва нахост, ки касе омаданаширо фаҳмад. Вале ин кор ба Ӯ муяссар нашуд.

²⁵ Зане, ки духтари хурдсоларо гирифтори рӯҳи нопок буд, аз омадани Исо зуд бохабар шуда, ба назди Ӯ омад ва ба пеши пойҳояш афтод. ²⁶ Вай зани юнонӣ, зодаи Финикияи Сурия буд. Ӯ илтимос кард, ки Исо девро аз духтараш берун кунад.

²⁷ Исо ба ӯ гуфт: «Бигзор аввал фарзандон сершаванд, чунки нони фарзандонро гирифта ба сагон додан нодуруст аст».

²⁸ Вале зан ҷавоб дод: «Дуруст аст, хоҷаам, вале сагон ҳам нонпораҳои аз дастархони кӯдакон афтодаро чида меҳӯранд».

²⁹ Он гоҳ Исо ба зан гуфт: «Барои чунин ҷавобат метавонӣ ба хонаат баргардӣ, ки дев аз духтарат дур шудааст».

³⁰ Зан ба хонааш омада дид, ки дев аз духтараш берун шуда, вай ором хобидааст.

Шифо ёфтани марди кар

³¹ Сипас, Исо аз Сур баромада, бо роҳи Сидун ба тарафи кӯли Ҷалил ба ноҳияи Даҳ Шаҳр равона шуд.

³² Дар он чо ба наздаш мардеро оварданд, ки кар буду забонаш мегирифт. Онҳо илтимос карданд, ки Исо бар \bar{u} даст гузошта, шифояш диҳад.

³³ Исо \bar{u} ро аз байни мардум ба як тараф бурда, ангуштонашро ба \bar{g} ши вай гузошт ва туф карда, ангуштонашро ба забони мард расонд. ³⁴ Баъд ба осмон нигариста оҳе кашиду гуфт: «Ифатаҳ!», ки маънояш «Кушода шав!» мебошад. ³⁵ Он мард зуд шифо ёфта, \bar{g} шхояш кушода шуданд, забонаш озод гашт ва \bar{u} бурро гап зада метавонистагӣ шуд.

³⁶ Исо ба онҳо гуфт, ки ба касе чизе нагӯянд, вале ҳар қадар бештар онҳоро таъкид мекард, онҳо ҳамон қадар зиёдтар овозаҳо паҳн мекарданд. ³⁷ Мардум қоил шуда, ба якдигар мегуфтанд: «Ҳар коре, ки мекунад, хуб аст. \bar{U} ҳатто қарҳоро шунаво мекунаду забони гунгхоро мекушояд».

Сер кардани тақрибан чор ҳазор кас

8 Дар яке аз ҳамин рӯзҳо боз тӯда-тӯдаи одамон ба назди Исо чамъ омаданд ва чизи хӯрдание надоштанд. Исо шогирдонашро ба наздаш даъват карда гуфт: ² «Ба ин одамон раҳмам меояд, онҳо се рӯз боз бо Ман ҳастанд ва ҳеч хӯрдание надоранд. ³ Агар онҳоро гурусна ба хонаҳояшон фиристам, дар роҳ аз ҳол мераванд ва баъзеи онҳо аз роҳи дур омадаанд».

⁴ Шогирдонаш гуфтанд: «Магар касе метавонад дар ин биёбон ин қадар одамро аз нон сер кунад?»

⁵ Исо пурсид: «Шумо чанд нон доред?» Гуфтанд: «Ҳафтто».

⁶ \bar{U} ба мардум фармуд, ки ба рӯи замин шинанд. Баъд он ҳафт нонро гирифта, ба Худо шукр гуфт ва онро пора карда, ба шогирдонаш дод, ки тақсим кунанд ва онҳо нонро ба мардум тақсим карданд. ⁷ Онҳо инчунин чанд моҳии майда ҳам доштанд. Исо Худоро барои онҳо шукр гуфта, фармуд, ки он моҳихо низ байни мардум тақсим шаванд. ⁸ Мардум хӯрда

сер шуданд ва аз хӯроки боқимонда ҳафт сабади калонро пур карданд. ⁹ Дар он чо қариб чор ҳазор нафар буданд ва Исо онҳоро ҷавоб дод.

¹⁰ Баъд якбора Ӯ бо шогирдонаш ба қаиқ савор шуда, ба ноҳияи Далмонуро раҳсипор гашт.

Фарисиён нишона талаб мекунанд

¹¹ Сипас чанд нафаре аз фарисиён назди Исо омада, бо Ӯ баҳсу мунозираро сар карданд ва Ӯро озмуданӣ шуда, талаб намуданд, ки ба онҳо ягон нишонае аз ҷониби Худо диҳад.

¹² Исо аз дилаш охи вазнине қашида гуфт: «Барои чӣ ин насл нишонае талаб мекунад? Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ба ин насл ягон нишона дода намешавад».

¹³ Пас онҳоро монда, ба қаиқ савор шуду ба тарафи дигари кӯл рафт.

Ҳамиртуруши фарисиён ва Ҳиродус

¹⁴ Шогирдони Исо фаромӯш карданд, ки ба қаиқ бо худ нон бигиранд ва ҳоло фақат як нон доштанд. ¹⁵ Исо ба онҳо гуфт: «Ҳушёр бошед! Худро аз ҳамиртуруши шох Ҳиродусу фарисиён эҳтиёт кунед».

¹⁶ Шогирдон бо якдигар муҳокима карда мегуфтанд: «Ӯ аз сабаби нон надоштанамон инро гуфт». ¹⁷ Вале Исо аз суханони онҳо дарак дошта гуфт: «Чаро муҳокима мекунад, ки нон надоред? Магар то ҳол дарк намекунад ва нафаҳмидед? Ё гарданшах шудаед? ¹⁸ Шумо, ки чашм доред, чаро намебинед? Гӯш доред, чаро намешунавед? Оё фаромӯш кардед? ¹⁹ Ҳангоми панҷ ҳазор мардро бо панҷ нон сер карданам чанд сабадро аз нонпораҳо пур кардед?» Ҷавоб доданд: «Дувоздаҳ сабад».

²⁰ Гуфт: «Вақте ки бо ҳафт нон чор ҳазор нафарро сер кардам, чанд сабадро аз нонпораҳо пур кардед?» Гуфтанд: «Ҳафт сабад!» ²¹ Ба онҳо гуфт: «Оё то ҳол намефаҳмед?»

Шифо ёфтани кӯр

²² Вақте ки онҳо ба Байт-Сайдо расиданд, чанд нафар марди кӯреро ба назди Исо оварда, хоҳиш карданд, ки ба вай даст расонда шифо диҳад. ²³ Исо дасти он мардро гирифта аз деҳа берун бурд. Баъд оби даҳонашро ба чашмони мард молида, дастонашро бар ӯ гузошту пурсид: «Ягон чиз мебинӣ?»

²⁴ Мард боло нигариста гуфт: «Мардумро мисли дарахтоне мебинам, ки роҳ мераванд». ²⁵ Исо бори дигар дастонашро ба чашмони он мард гузошт. Ин дафъа мард бо диққат нигоҳ кард ва чашмонаш шифо ёфтанду ӯ ҳама чизро хуб дид. ²⁶ Исо ӯро ба хонааш фиристода таъкид кард, ки ба деҳа барнагардад.

Фикри Петрус дар бораи Исо

²⁷ Исо бо шогирдонаш ба деҳаҳои атрофи шаҳраки Қайсарияи Филиппус сафарашро давом дод. Дар роҳ аз шогирдонаш пурсид: «Одамоне дар бораи кӣ будани Ман чӣ мегӯянд?»

²⁸ Онҳо ҷавоб доданд: «Баъзеҳо мегӯянд, ки Шумо Яҳёи Таъмиддиханда ҳастед, дигарон, ки Илёс пайғамбаред, қисми дигари одамоне мегӯянд, ки Шумо яке аз пайғамбарони гузашта ҳастед».

²⁹ Он гоҳ Исо пурсид: «Шумо чӣ? Шумо Маро кӣ мешуморед?» Петрус гуфт: «Ту Масеҳ, яъне Таъиншудаи Худо ҳастӣ». ³⁰ Исо онҳоро таъкид кард, ки дар ин бора ба касе чизе нагӯянд.

Пешгӯии Исо дар бораи марги худ

³¹ Баъд Исо ба шогирдонаш таълим додани онро сар кард, ки Фарзанди Инсон бояд ранҷу азоби зиёде кашад ва пирони қавм, сардорони рӯхонӣ ва шариатдон аз Вай рӯ мегардонанд ва ӯ кушта мешавад, вале баъд аз се рӯз аз нав зинда мегардад.

³² Исо ин суханонро кушоду равшан гуфт, вале Петрус Ёро ба як сӯ кашида, ба сарзаниш кардан даромад. ³³ Лекин Исо рӯяшро гардонда ба шогирдонаш нигоҳ карду Петрусро сарзаниш намуда гуфт: «Дур шав аз Ман, шайтон! Ту фикри Худоро надорӣ, балки фикри инсонӣ мекунӣ».

³⁴ Баъд Исо шогирдон ва мардумро ба наздаш чамъ карда гуфт: «Ҳар касе аз шумо, ки мехоҳад пайрави Ман бошад, бояд аз манфиатҳои худ даст кашида, салиби азобу маргашро бардошта барад, он гоҳ Маро пайравӣ кунад. ³⁵ Ҳар кас, ки ҳаёташро нигоҳ доштан мехоҳад, онро аз даст медиҳад, вале ҳар кас, ки ба хотири Ман ва ин хушхабар аз баҳри ҳаёти худаш мегузарад, онро нигоҳ медорад. ³⁶ Ба одам чӣ фоидае дорад, ки тамоми дунёро ба даст овараду чонашро аз даст диҳад? ³⁷ Одамизод бар ивази чони худ ҳеч товоне дода наметавонад. ³⁸ Касе, ки дар ин рӯзгори пур аз гуноҳу беимонӣ аз Ман ва суханонам шарм кунад, Фарзанди Инсон низ, хангоме ки бо шӯҳрату ҷалоли Падараш, ҳамроҳи фариштаҳои муқаддас меояд, аз ӯ шарм хоҳад кард».

9 Исо ба онҳо боз ин тавр гуфт: «Ба ростӣ ба шумо меғӯям, чанд нафароне, ки дар ин ҷо ҳастанд, ханӯз дар қайди ҳаёт буданашон бо тамоми қудрат омадани подшоҳии Худоро мебинанд».

Дигаргун шудани Исо

² Пас аз шаш рӯз Исо танҳо Петрус, Ёқуб ва Юҳанноро ҳамроҳаш гирифта, ба болои кӯҳи баланд баромад. Дар он ҷо рангу рӯи Исо дар пеши назари шогирдонаш дигаргун шуд. ³ Либоси ӯ дурахшида, аз барф ҳам сафедтар гашт, то ба дараҷае, ки дар рӯи замин ҳеч кас аз он сафедтар карда наметавонад. ⁴ Он гоҳ барояшон Илос ва Мӯсо намудор шуданд, ки бо Исо сӯҳбат мекарданд.

⁵Он гоҳ Петрус ба Исо гуфт: «Устод, бароямон хуб аст, ки ин чо бошем. Биёед се хаймае месозем, яке барои Шумо, дигаре ба Мӯсо ва боз ба Илёс». ⁶Петрус намедонист, ки чӣ гӯяд, чунки ҳамаи онҳо саҳт тарсида буданд. ⁷Баъд абре пайдо шуда, онҳоро бо сояш фаро гирифт ва овозе аз он шунида шуд: «Ин Писари азизи Ман аст, суханони Ӯро гӯш кунед». ⁸Ногаҳон онҳо ба атроф назар андохта, ғайр аз Исо касеро надиданд.

⁹Вақте ки аз кӯҳ мефаромаданд, Исо онҳоро таъкид кард, ки то аз нав зинда шудани Фарзанди Инсон аз он чӣ дидаанд, ба касе чизе нагӯянд. ¹⁰Барои ҳамин онҳо ба касе дар ин бобат даҳон намекушоданд, агарчи дар байни худ маъноӣ ибораи «аз нав зинда шудан»—ро муҳокима мекарданд.

¹¹Шогирдон аз Исо пурсиданд: «Чаро шариатдонон мегӯянд, ки пеш аз Масеҳ бояд Илёс биёяд?»

¹²Исо ҷавоб дод: «Дуруст, аввал Илёс омада, ҳама чизро барқарор мекунад. Вале Фарзанди Инсон, чунон ки дар борааш навишта шудааст, азоб кашида, хору зор мегардад. ¹³Аммо дар бораи Илёс мегӯям, ки ӯ омада буд ва айнан ҳамон тавре, ки дар бораи ӯ навишта шуда буд, дар ҳақиқи ӯ ҳар чӣ ки хостанд, карданд».

Аз рӯҳи нопок шифо ёфтани писарбача

¹⁴Вақте ки онҳо ба назди шогирдони дигар омаданд, диданд, ки мардуми зиёде дар гирди онҳо ҷамъ шудаанд ва чанд нафар аз шариатдонон бо онҳо баҳсу мунозира доранд. ¹⁵Ҳамин ки мардум Исоро диданд, хеле хайрон шуда, давон-давон ба истикболаш рафтанд.

¹⁶Исо пурсид: «Дар бораи чӣ бо онҳо баҳс мекунед?» ¹⁷Марде аз байни мардум ҷавоб дод: «Устод, писарамро назди Шумо овардам. Ӯ гап зада наметавонад, зеро гирифтори рӯҳи нопок аст. ¹⁸Ҳар гоҳ ки

рӯҳи нопок писарамро бигирад, ӯро бар замин мезанад ва дахонаш кафк мекунад, дандонҳояш ба якдигар мечаспанд ва баданаш мисли чӯб карахт мешавад. Аз шогирдони Шумо хоҳиш кардам, ки рӯҳи нопокро аз ӯ берун кунанд, вале онҳо натавонистанд».

¹⁹ Исо гуфт: «Эй насли беимон! То кай ҳамроҳи шумо бошам ва то кай ҳамаи шуморо тоқат кунам? Писарро пеши Ман биёред».

²⁰ Пас ӯро оварданд ва ҳамин ки рӯҳ Исоро дид, писарро сахт ларзонд. Бача ба рӯи замин ғалтида ғел мезад ва аз дахонаш кафк мебаромад. ²¹ Исо аз падари ӯ пурсид: «Ҷ кай боз ба ин дард гирифта аст?» Ҷавоб дод: «Аз бачагиаш. ²² Рӯҳи нопок борҳо ӯро ба обу оташ андохта, мехост нобудаш кунад. Ба мо раҳм кунед ва агар илоҷашро ёбед ба мо мадад кунед».

²³ Исо ба мард гуфт: «Ҷӣ? „Агар илоҷашро ёбам“? Ба касе, ки имон дорад, ҳама чиз имконпазир аст».

²⁴ Падари бача дарҳол нидо кард: «Бале, имон дорам, вале ёрӣ диҳед, ки имонам кавитар гардад».

²⁵ Вақте Исо дид, ки мардуми зиёд давон омада чамъ мешаванд, бо сарзаниш ба рӯҳи нопок амр кард: «Эй рӯҳи қариву гунгӣ! Ба ту мегӯям, аз ин бача берун баро ва дигар ба ӯ надаро!» ²⁶ Рӯҳи нопок наърае зада, бори дигар бачаро сахт ларзонда, аз ӯ берун шуд. Ранги бача монанди мурда шуд, барои ҳамин бисёриҳо «Вай мурдааст» гуфтанд. ²⁷ Вале Исо дасти ӯро гирифта, аз ҷояш хезонд ва бача ба пояш истод.

²⁸ Баъдтар, вақте ки Исо ба хона даромад шогирдон дар танҳой аз ӯ пурсиданд: «Ҷаро мо рӯҳи нопокро берун карда натавонистем?»

²⁹ Исо гуфт: «Ин зот танҳо бо дуо^{*} берун карда мешавад».

* ^{9:29} Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот «бо дуо ва рӯза» омадааст.

Исо бори дигар дар бораи маргаш нақл мекунад

³⁰ Исо ҳамроҳи шогирдонаш он чоро монда, аз Чалил гузашта рафт. Вай намехост, ки касе аз ин бохабар шавад, ³¹ чунки Ӯ шогирдонашро таълим дода мегуфт: «Фарзанди Инсон ба дасти одамон супорида мешавад ва онҳо Ӯро мекушанд, вале баъд аз се рӯз Вай аз нав зинда мешавад».

³² Вале онҳо маънои суханони Ӯро нафаҳмиданду аз пурсидан тарсиданд.

Кӣ аз ҳама бузургтар аст?

³³ Онҳо ба шаҳри Кафарнаҳум расида, ба хонае даромаданд ва Исо аз шогирдонаш пурсид: «Дар роҳ бо якдигар дар бораи чӣ баҳс мекардед?» ³⁴ Онҳо хомӯш буданд, зеро дар роҳ баҳс мекарданд, ки кӣ аз ҳама бузургтар аст. ³⁵ Пас, Исо нишасту дувоздаҳ шогирдро чамъ карда гуфт: «Ҳар кӣ дар сафи пеш шудан хоҳад, бояд аз ҳама ақиб ва дар хизмати ҳама бошад».

³⁶ Баъд кӯдакero гирифта дар байни онҳо гузошт. Сипас, ӯро ба бағал гирифта, ба шогирдонаш гуфт: ³⁷ «Ҳар касе ки чунин кӯдакро ба хотири Ман қабул мекунад, дар асл Маро қабул мекунад. Ҳар касе, ки Маро қабул мекунад, на Маро, балки фиристандаи Маро қабул мекунад».

Касе, ки бар зидди мо нест, тарафдори мост

³⁸ Сипас Юҳанно ба Исо гуфт: «Устод, мардеро дидем, ки аз номи Шумо девҳоро берун мекард, вале азбаски ӯ бо мо набуд, кӯшиш кардем, ки ӯро аз ин кор боздорем».

³⁹ Аммо Исо гуфт: «Ӯро аз ин кор бознадоред! Ҳар касе, ки аз номи Ман мӯъчиза мекунад, наметавонад баъд аз фурсате дар бораи Ман сухани баде бигӯяд.

⁴⁰ Зеро касе ки бар зидди мо нест, тарафдори мост.

⁴¹ Ба ростӣ ба шумо мегӯям, агар касе ба шумо фақат

ба хотири он, ки шогирди Масеҳ ҳастед, ақаллан як пиёла об дихад, ҳаргиз бе мукофот нахоҳад монд».

Он чизе, ки моро гирифтори гуноҳ мекунад

⁴² «Вале агар шахсе сабабгори он гардад, ки яке аз ин пайравони хурди Ман гумроҳ шавад, беҳтар аст, ки ба гардани он шахс санги осиебро баста, ба баҳр партоянд.

⁴³⁻⁴⁴ Агар дастат туро ба гуноҳ кардан водор созад, онро бурида парто, зеро бароят беҳтар аст, ки бе як даст буда, соҳиби ҳаёт шавӣ, аз он ки ду даст дошта бошию ба оташи дӯзах афти*.

⁴⁵⁻⁴⁶ Агар поят туро ба гуноҳ кардан водор созад, онро бурида парто, зеро бароят беҳтар аст, ки бе як по буда, соҳиби ҳаёт шавӣ, аз он ки ду по дошта бошию ба дӯзах партофта шавӣ*.

⁴⁷ Агар чашмат туро ба гуноҳ кардан водор созад, онро канда парто, зеро бароят беҳтар аст, ки як чашм дошта бошию ба подшоҳии Худо дароӣ, аз он ки ду чашм дошта бошиву ба дӯзах партофта шавӣ, ⁴⁸ „ки дар он чо кирмҳо ҳаргиз намемиранд ва оташ ҳеҷ гоҳ хомӯш намегардад”.

⁴⁹ Чун ҳар кас бо оташ намакин мешавад***. ⁵⁰ Намак чизи хуб аст, вале агар сифаташро гум кунад, бо чӣ онро намакин карда метавонед? Пас шумо низ дар худ намак дошта бошед ва бо якдигар дар сулҳу салоҳ зиндагӣ кунед».

* ^{9:43-44} Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот дохил шудааст: «ки дар он чо кирмҳо ҳаргиз намемиранд ва оташ ҳеҷ гоҳ хомӯш намегардад» (ниг. ояти 48).

** ^{9:45-46} Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот дохил шудааст: «ки дар он чо кирмҳо ҳаргиз намемиранд ва оташ ҳеҷ гоҳ хомӯш намегардад» (ниг. ояти 48).

*** ^{9:49} Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот дохил шудааст: «ва ҳар қурбонӣ бо намак намакин карда мешавад».

Таълими Исо дар бораи талок

10 Исо он чоро монда, ба тарафи сарзамини Яхудия ва қисми шарқии дарёи Урдун рафт. Боз мардуми зиёде дар он чо чамъ омаданд ва Ӯ низ аз рӯи одат ба таълими онҳо шуруъ кард.

²Он гоҳ чанд нафар фарисиён омада, Ӯро озмуданӣ шуда, савол доданд: «Оё аз рӯи шариат мумкин аст, ки мард аз занаш чудо шавад?»

³Исо ҳам аз онҳо пурсид: «Мӯсо дар ин бора чӣ фармудааст?» ⁴Ҷавоб доданд: «Мӯсо иҷозат додааст, ки мард талокномае навишта, аз занаш чудо шавад».

⁵Исо бошад, ба онҳо гуфт: «Мӯсо аз сабаби гарданшахӣ шумо бароятон чунин иҷозатро навишта буд.

⁶Вале аз ибтидои офариниши ин дунё Худо „онҳоро мард ва зан офаридааст”.

⁷⁻⁸„Бинобар ин мард аз падару модараш чудо шуда, бо ҳамсараш мепайвандад, то ки на ду нафар, балки як тан шаванд”. Акнун онҳо на ду тан, балки якто ҳастанд. ⁹Пас, он чиро ки Худо бо ҳам пайваस्ताаст, инсон набояд чудо кунад».

¹⁰Вақте ки онҳо ба хона баргаштанд, шогирдонаш дар ин бора аз Исо пурсиданд. ¹¹Исо ба онҳо гуфт: «Ҳар марде, ки аз занаш чудо шуда, зани дигар мегирад, нисбат ба ҳамсари аввалааш гунаҳкор дар алоқаи беникоҳ ҳисоб мешавад. ¹²Ҳамчунин агар зан аз шавхараш чудо шуда, ба марди дигар ба шавхар барояд, гунаҳкор дар алоқаи беникоҳ ҳисоб мешавад».

Исо кӯдаконро баракат медиҳад

¹³Рӯзе одамон фарзандонашонро назди Исо оварданд, то ки Ӯ ба онҳо даст гузошта, баракат диҳад. Вале шогирдон онҳоро сарзаниш карданд.

¹⁴Исо рафтори шогирдонашро диду ба ғазаб омада гуфт: «Монед, ки кӯдакон назди Ман оянд ва пеши роҳи онҳоро нагиред, зеро Худо дар ҳаёти онҳое подшоҳӣ

мекунад, ки мисли ин кӯдакон ҳастанд. ¹⁵Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ҳар касе, ки подшоҳии Худоро монанди кӯдак қабул накунад, ҳеч гоҳ ба ин подшоҳӣ дохил намешавад».

¹⁶Баъд кӯдаконро ба оғӯш гирифт ва ба болои сарашон даст гузошта, онҳоро баракат дод.

Марди сарватманд

¹⁷Вақте ки Исо ба роҳ баромад, марде ба наздаш давида омада дар пешаш ба зону афтод ва пурсид: «Эй устоди нек! Чӣ кор бояд бикунам, ки ҳаёти абадӣ насибам гардад?»

¹⁸Исо гуфт: «Чаро Маро нек мегӯӣ? Ғайр аз Худо каси нек нест. ¹⁹Худат фармоиши Худоро медонӣ: одамкушӣ нақун, алоқаи беникоҳ нақун, дуздӣ нақун, шаҳодати бардурӯғ нақун, касеро фиреб нақун ва падару модаратро ҳурмату эҳтиром намо».

²⁰Мард ҷавоб дод: «Эй устод! Ҳамаи ин фармоишҳоро аз хурдсолиам риоя кардаам».

²¹Исо ба ӯ бо нигоҳи гарму пурмеҳр гуфт: «Ба ту фақат як чиз намерасад: бирав, ҳар чӣ, ки дорӣ, бифурӯш ва пулашро ба бечорагон тақсим бикун, он гоҳ соҳиби ганчинаи осмонӣ мегардӣ. Баъд омада, Маро пайравӣ намо».

²²Вале он мард, ки бойигарии зиёде дошт, аз шунидани чунин суханон рӯҳафтада шуду ғамгин ба хонааш баргашт.

²³Исо ба гирду атроф нигоҳ карда, ба шогирдонаш гуфт: «Ба подшоҳии Худо дохил шудани одамони бой чӣ душвор аст». ²⁴Шогирдон аз суханони Исо ба ҳайрат афтанд. Пас Исо такрор карда гуфт: «Эй фарзандонам! Ба подшоҳии Худо дохил шудан чӣ душвор аст. ²⁵Аз сӯроҳи сӯзан гузаштани шутур осонтар аз он, ки шахси сарватманд ба подшоҳии Худо дохил шавад».

²⁶Шогирдон беш аз пеш дар ҳайрат монда, ба якдигар мегуфтанд: «Пас кӣ начот ёфта метавонад?» ²⁷Исо

ба шогирдонаш нигоҳ карда гуфт: «Ба инсон ин корро кардан ғайриимкон аст, вале на ба Худо; бо Худо аз ӯхдаи ҳар кор баромадан мумкин аст».

²⁸Он вақт Петрус ба Исо гуфт: «Ана, мо аз баҳри ҳама чиз баромада, Шуморо пайравӣ кардем». ²⁹Исо ҷавоб дод: «Ба ростӣ ба шумо мегӯям, агар касе ба хотири Ман ва ин хушхабар аз баҳри хона, бародарон ё хоҳарон, падар ё модар, фарзандон ё заминхояш гузашта бошад, ³⁰ҳоло дар вақти ҳозира сад баробар зиёдтар хонаҳо, бародарону хоҳарон, модарону фарзандон, заминҳо ва баробари ҳамаи ин азобҳо низ пайдо мекунад ва дар оянда ҳаёти абадӣ низ насибаш мегардад.

³¹Лекин бисёри онҳое, ки ҳоло дар сафи пеш ҳастанд, дар сафи ақиб мешаванд ва онҳое, ки дар сафи ақиб ҳастанд, дар сафи пеш мешаванд».

Исо бори сеюм дар бораи марги худ нақл мекунад

³²Онҳо ба сӯи Ерусалим раҳсипор шуданд. Исо пешро мерафт. Шогирдони дарҳайратмонда ва одамон бо тарс аз паси Ӯ қадам мезаданд. Исо дувоздаҳо шогирдашро ба як тарафе бурда, бори дигар гуфт, ки дар Ерусалим Ӯро чӣ сарнавиште интизор аст. ³³Ӯ гуфт: «Мо ба Ерусалим рафта истодаем, ки дар он ҷо Фарзанди Инсон ба дасти сардорони рӯхонӣ ва шарикдорон фурухта мешавад. Онҳо Ӯро ба марг маҳкум мекунанду баъд ба дасти беимонон месупоранд. ³⁴Беимонон бошанд, Ӯро масҳара карда, ба Вай туф мекунанд ва латту кӯб карда ба қатл мерасонанд, вале Ӯ пас аз се рӯз аз нав зинда мешавад».

Хоҳиши Ёқуб ва Юҳанно

³⁵Ёқубу Юҳанно писарони Забдой пеши Исо омада гуфтанд: «Устод, мо мехоҳем, ки хоҳишамонро бароямон иҷро кунед».

³⁶Исо пурсид: «Чӣ хоҳиш доред? Бароятон чӣ кор кунам?» ³⁷Гуфтанд: «Вақте ки Шумо бо шӯҳрату ҷалол

подшоҳӣ мекунад, ичозат диҳед, яке аз дасти рост ва дигаре аз дасти чапатон бишинем».

³⁸ Исо ҷавоб дод: «Шумо намефаҳмед, ки чиро талаб карда истодаед. Магар аз он косае, ки Ман бояд бинӯшам, нӯшида метавонед ва магар бо он азоби марговаре, ки Ман таъмид мегирам, шумо ҳам таъмид гирифта метавонед?»

³⁹ Ҷавоб доданд: «Бале, метавонем». Аммо Исо ба онҳо гуфт: «Хӯш, аз косаи Ман хоҳед нӯшид ва бо азобе, ки Ман таъмид мегирам, шумо ҳам таъмид хоҳед гирифт. ⁴⁰ Аммо ба интиҳоб кардани касоне, ки аз дасти чапу рости Ман мешинанд, Ман ҳақ надорам. Ба ин ҷойҳо касоне мешинанд, ки Худо онҳоро пешакӣ таъин кардааст».

⁴¹ Дах шогирди дигар инро шунида, ба Ёкубу Юханно саҳт қаҳрашон омад. ⁴² Пас, Исо ҳамаи онҳоро гирд оварда гуфт: «Шумо хуб медонед, ки подшоҳон ва бузургони халқҳо ба мардуми худ зӯроварӣ мекунанд ва ҳукмашонро ба онҳо мегузаронанд. ⁴³ Лекин дар байни шумо набояд ин тавр бошад. Баръакс, ҳар кас ки дар байни шумо бузург будан мехоҳад, бояд хизматгори шумо бошад ⁴⁴ ва ҳар касе, ки мехоҳад дар сафи пеш истад, бояд ғуломи хама бошад.

⁴⁵ Ҳатто Фарзанди Инсон барои он наомадааст, ки касе ба Ӯ хизмат кунад, балки омад, то ки ба дигарон хизмат кунад ва барои нархи начоти бисёр одамонро супоридан ҷонашро фидо кунад».

Шифо ёфтани нобино

⁴⁶ Баъд онҳо ба Ерихӯ омада расиданд. Вақте ки Исо бо шогирдонаш ва мардуми зиёде аз ин шаҳр берун мерафтанд, дар канори роҳ Бартимай ном нобиное, ки писари Тимай буд, нишаста садақа мепурсид.

⁴⁷ Чун Бартимай шунид, ки Исои Носирӣ аз он роҳ мегузарад, фарёд зада гуфт: «Эй Исои насли Довуд, ба ман раҳм кунед!» ⁴⁸ Бисёриҳо ўро сарзаниш карда

гуфтанд, ки хомӯш шавад. Вале ӯ овозашро боз ҳам баландтар карда фарёд мезад: «Эй Насли Довуд, ба ман раҳм кунед!»

⁴⁹ Исо аз рохаш бозистода гуфт: «Ба вай бигӯед, ки ин чо биёяд». Мардум нобиноро чеғ зада гуфтанд: «Аз чоят хез, натарс, зеро ӯ туро ба наздаш чеғ мезанад».

⁵⁰ Бартимай чомаашро кашида, аз чояш парида хест ва назди Исо омад. ⁵¹ Исо аз вай пурсид: «Ту чӣ мехохӣ? Бароят чӣ кор қунам?» Нобино гуфт: «Устод, мехоҳам бино шавам». ⁵² Исо ба ӯ гуфт: «Бирав, имонат туро шифо дод». Он мард ҳамон лаҳза бино шуд ва аз паси Исо рафт.

Ба Ерусалим омадани Исо

11 Баъд Исо ва шогирдонаш ба наздикии Ерусалим, ба деҳаҳои Байт-Фочӣ ва Байт-Ҳинӣ, ки дар доманай теппаи Зайтун чойгир шудаанд, рафта расиданд. ӯ ду шогирдашро пешопеши худ фиристода, ² ба онҳо гуфт: «Ба қишлоқи дар пешистода равед. Ҳамин ки ба он чо мерасед, харкурраи бастаеро мекунед, ки ханӯз ба он касе савор нашудааст. Бандашро кушода, онро ба ин чо биёред. ³ Агар касе бипурсад, ки чаро ин корро мекунед, бигӯед, ки вай ба Худованд даркор шуд ва ӯ ба зудӣ онро ба чояш бармегардонад».

⁴ Он ду шогирд рафта, харкурраеро, ки дар канори кӯча, дар назди дарвозае баста шуда буд, ёфтанд. Вақте банди онро мекушоданд ⁵ баъзе аз одамони он чо истода пурсиданд: «Чӣ кор карда истодаед? Чаро банди харкурраро мекушоед?» ⁶ Шогирдон суханони Исо-ро такрор карданд ва одамон ба онҳо ичозат доданд.

⁷ Пас онҳо харкурраро ба назди Исо оварда, чомахоҷашонро ба болои харкурра партофтанд ва Исо ба он савор шуд. ⁸ Бисёр одамон чомаҳои худро сари роҳи ӯ пойандоз мекарданд, дигарон бошанд, навдаҳои сербарги аз саҳро буридашонро пеши роҳи ӯ мегузоштанд.

⁹Мардуме, ки аз пешу қафои ӯ мерафтанд, фарёд мезаданд:

«Шаъну шараф ба Худо!

Баракат ёбад касе, ки аз номи Худованд меояд!

¹⁰Муборак бошад подшоҳии аҷдои мо Довуд,
ки наздик омада истодааст!

Шаъну шараф ба Худо дар осмон!»

¹¹Ҳамин тавр, Исо ба Ерусалим омада, ба Хонаи Худо рафт ва ҳама чизро аз назар гузаронд. Азбаски бевақт шуда буд, бо дувоздаҳ шогирди худ ба Байт-Ҳинӣ равона шуд.

Исо дарахти анҷирро лаънат мекунад

¹²Рӯзи дигар, вақте ки онҳо аз Байт-Ҳинӣ мерафтанд, Исо гурусна монд. ¹³Каме дуртар дарахти сербарги анҷирро дида, ба сӯяш рафт. ӯ мехост анҷире пайдо кунад, вале ба он наздик омада дид, ки дар шоҳаҳояш ғайр аз барг чизи дигаре набуд, чунки ханӯз вақти анҷир набуд. ¹⁴Сипас, Исо дарахти анҷирро лаънат карда гуфт: «Аз ин пас касе ҳаргиз аз ту дигар мева нахӯрад». Ва шогирдонаш инро шуниданд.

Исо Хонаи Худоро тоза мекунад

¹⁵Ҳангоме ки ба Ерусалим даромаданд, Исо ба Хонаи Худо рафт ва онҳоеро, ки дар он ҷо машғули хариду фурӯш буданд, берун ронда, мизҳои пуливазкунандагон ва курсиҳои кабу́тарфурӯшонро чаппа кард. ¹⁶Вай нагузошт, ки касе чизро барои савдо аз сахни Хонаи Худо гузаронад.

¹⁷Сипас мардумро таълим дода гуфт: «Оё навишта нашудааст, ки „хонаи Ман ҷои дуогӯӣ барои тамоми халқҳо номида мешавад“? Шумо бошед, онро ба лонаи дуздон табдил додаед».

¹⁸Чун шариатдонон ва сардорони рӯҳонӣ ин суханонро шуниданд, роҳи ҷӣ тавр ба қатл расондани Исоро сустҷӯ карданд. Онҳо аз Исо тарсиданд, зеро

тамоми мардум аз таълимоти ӯ дар ҳайрат монда буданд.

¹⁹ Худи ҳамон бегоҳ Исо бо шогирдонаш аз шаҳр берун рафт.

Дарахти хушкидаи анчир

²⁰ Саҳарии рӯзи дигар онҳо дар роҳ ҳамон дарахти анчирро диданд, ки аз решааш хушк шудааст. ²¹ Петрус ходисаи рӯзи гузаштаро ба ёд оварда гуфт: «Устод, нигоҳ кунед! Дарахти анчир, ки онро лаънат кардед, хушк шудааст!»

²² Исо дар ҷавоб гуфт: «Ба Худо имон дошта бошед. ²³ Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ки агар касе ба ин кӯҳ фармон дода гӯяд: „Бархезу ба баҳр биафт“ ва дар дилаш шубҳае надошта бошад, балки бовар кунад, ки он чӣ мегӯяд, ҳамон тавр мешавад, он гоҳ ҳамон чиз барояш рӯй медиҳад. ²⁴ Барои ҳамин ҳам ба шумо мегӯям, ҳар чӣ дар дуо талаб мекунед, бовар кунед, ки аллакай онро гирифтаед ва он аз они шумо мешавад. ²⁵⁻²⁶ Вале ҳангоми дуо кардан, агар аз касе хафагӣ дошта бошед, ӯро бубахшед, то ки Падари осмонӣ низ гуноҳхоятонро ба шумо бахшида тавонад*».

Саволҷавоб дар бораи ҳуқуқи Исо

²⁷ Онҳо боз ба Ерусалим омаданд. Вақте ки Исо дар саҳни Хонаи Худо рафтуо мекард, сардорони рӯҳонӣ, шариатдонон ва пирони қавм назди ӯ омада ²⁸ пурсиданд: «Ту бо кадом ҳуқуқ ин корҳоро мекунӣ? Ин ҳуқуқро ба Ту кӣ додааст?»

²⁹ Исо дар ҷавоб гуфт: «Ман ба шумо саволе медиҳам. Агар ҷавоб диҳед, Ман ҳам ба шумо мегӯям, ки бо кадом ҳуқуқ ин корҳоро мекунам. ³⁰ Ба Ман

* 11:25-26 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот дохил шудааст: «Аммо агар шумо дигаронро набахшед, Падари осмонӣ низ гуноҳҳои шуморо намебахшад».

бигӯед, ки ҳукуки таъмиддихиро ба Яҳё Худо ё инсон дода буд?»

³¹Онҳо ба якдигар гуфтанд: «Агар бигӯем, ки Худо дода буд, Ҷ мегӯяд: „Пас чаро ба ӯ бовар накардед?“

³²Агар бигӯем: „Инсон“...», (онҳо аз мардум метарсанданд, зеро ҳамаи мардум имон доштанд, ки Яҳё пайгамбари Худост).

³³Оқибат, онҳо ба Исо «намедонем» гуфта ҷавоб доданд. Исо низ ба онҳо гуфт: «Пас, Ман ҳам ба шумо намегӯям, ки бо кадом ҳуқуқ ин корхоро мекунам».

Масал дар бораи иҷоракорони бераҳм

12 Баъд Исо ба мардум бо масалҳо гап заданро саркард: «Марде тоқзоре бунёд карда, атрофи онро девор гирифт. Барои фишурдани ангур ҳавзчае тайёр карда, дидбонгоҳе сохт ва тоқзорро ба деҳқонон иҷора дода ба сафар баромад.

²Дар мавсими ҳосилғундорӣ соҳиби тоқзор хизматгоришро назди иҷоракорон фиристод, то ки ҳаққашро аз ҳосили боғ бигирад. ³Вале онҳо он хизматгоришро гирифта заданду бо дасти ҳолӣ баргардонданд. ⁴Соҳиби тоқзор хизматгори дигареро фиристод, вале онҳо ба сари вай зада, бо ӯ беномусона рафтор карданд. ⁵Баъд бо хизматгори дигареро фиристод, лекин ӯро куштанд. Бисёр хизматгори дигареро ҳам, ки мефиристод, ё мезаданд, ё мекуштанд.

⁶Ҳамин тавр, дар ҳонаи соҳиби тоқзор ба ғайр аз писари азизаш каси дигаре намонд. Оқибат, „писарамро ҳатман иззату эҳтиром мекунад“ гуфта, писарашро фиристод. ⁷Вале иҷоракорон ба якдигар гуфтанд: „Вай меросхӯр аст! Биёед, ӯро мекушем ва тоқзор аз онҳо мо мешавад!“. ⁸Сипас, ӯро дастгир карда куштанд ва ҷасадашро берун аз тоқзор партофтанд.

⁹Акнун соҳиби тоқзор чӣ кор мекунад? Мераваду он иҷоракоронро мекушад ва тоқзорро ба дигарон медиҳад.

¹⁰ Оё шумо дар навиштаҷот нахондаед:
„Он сангеро, ки бинокорон нодаркор ҳисоб
карда, як сӯ партофтанд,
санги асосии таҳкурсии бино гардид.

¹¹ Ин кори Худованд аст
ва ба назарамон ачиб менамояд”».

¹² Азбаски роҳбарони халқ фаҳмиданд, ки Исо бо ин масал онҳоро мисол овардааст, хостанд Ӯро дастгир кунанд, вале аз мардум метарсиданд, бинобар ин Ӯро ба ҳоли худ гузошта рафтанд.

Савол дар бораи супоридани андозу хироч

¹³ Дертар чанд нафар аз фарисиён ва хиродиён ба назди Исо фиристода шуданд, то ки Ӯро бо сухан ба дом афтонанд. ¹⁴ Онҳо омада гуфтанд: «Устод, мо мекдонем, ки Шумо ростқавл ҳастед ва хушомадгӯи мардум нестед, чунки ба мавқею дараҷаи онҳо эътибор намедихед, балки роҳҳои Худоро аз рӯи ҳақиқат таълим медихед. Ҳоло бигӯед, оё раво аст, ки мо ба императори Рум андозу хироч супорем ё не? ¹⁵ Мо бояд онро супорем ё не?» Исо аз дурӯягии онҳо бохабар буда чунин гуфт: «Чаро мехоҳед Маро ба дом афтонед? Ба Ман динореро биёред, ки бубинам».

¹⁶ Вақте динорро ба Ӯ доданд, пурсид: «Дар рӯи ин акс ва номи киро мебинед?» Онҳо ҷавоб доданд: «Императорро».

¹⁷ Он гоҳ Исо ба онҳо гуфт: «Он чи аз они император аст, ба император бидихед ва он чи аз они Худост, ба Худо». Онҳо аз ҷавоби Исо дар ҳайрат монданд.

Савол дар бораи аз нав зиндашавӣ

¹⁸ Баъд баъзе аз саддуқиён (онҳо аз нав зиндашавиро инкор мекарданд) ба назди Исо омада пурсиданд: ¹⁹ «Устод, Мӯсо дар шарият ба мо чунин навиштааст, ки агар бародари касе фарзанд наёфта бимирад, бигзор вай зани ӯро ба никоҳи худ дарорад ва фарзандони

ба дунё омадаро ҳамчун насли бародари мархумаш бидонад. ²⁰ Инак, хафт бародар буданд. Бародари калонӣ зан гирифт ва бефарзанд мурд. ²¹ Баъд бародари дюом ҳамсари ӯро ба занӣ гирифта, ӯ ҳам бефарзанд мурд. Бо бародари сеюм ҳам ҳамин тавр рӯй дод. ²² Бо ҳамин сурат ҳамаи хафт бародарон бефарзанд вафот карданд. Баъд аз ҳама он зан ҳам аз дунё гузашт. ²³ Пас, рӯзе, ки мурдаҳо аз нав зинда мешаванд, вай зани кадоме аз онҳо мешавад? Охир ҳамаи хафт бародарон ӯро ба занӣ гирифта буданд!»

²⁴ Исо ҷавоб дод: «Хатои шумо дар он аст, ки на мазмуни навиштаҷотро медонед на қудрати Худоро. ²⁵ Вақте ки мурдаҳо зинда мешаванд, дигар на зан мегиранд ва на шавҳар мекунанд, балки мисли фариштаҳои осмон мегарданд. ²⁶ Вале дар бораи зинда шудани мурдаҳо магар аз китоби Мӯсо дар бораи ҳодиса бо бутга нахондаед, ки чӣ тавр Худо ба Мӯсо гуфта аст: „Ман Худои Иброҳим, Худои Исҳоқ ва Худои Ёқуб ҳастам”. ²⁷ Ӯ на Худои мурдагон, балки Худои зиндагон аст. Шумо хатои калон мекунед».

Муҳимтарин қонуни Худо

²⁸ Яке аз шариатдонон ба назди онҳо омада баҳсу мунозираашонро шунид. Вақте ӯ дид, ки Исо ба онҳо чӣ ҷавоби хубе дод, пурсид: «Аз тамоми фармоишҳои Худо кадомаш аз ҳама муҳимтар аст?»

²⁹ Исо ҷавоб дод: «Аввалин фармоиши муҳим ин аст: „Эй қавми Исроил, гӯш кунед! Худованд Худои мо Худованди яккаву ягона аст. ³⁰ Худованд Худои худро бо тамоми дилу қонатон, бо тамоми ақлу хушатон ва бо тамоми қуввати худ дӯст бидоред”. ³¹ Дуюмаш чунин мебошад: „Ҳар шахсеро, ки наздики шумост, мисли худ дӯст бидоред”. Ҳеч фармоише аз ҳардуи ин бузургтаре нест».

³² Шариатдон гуфт: «Устод, ҳақ ба чониби Шумост. Шумо бисёр хуб гуфтед, ки фақат як Худо вучуд

дорад ва ғайр аз Ӯ Худои дигаре нест. ³³Инчунин, Худоро аз тахти дил, бо тамоми ақлу хуш ва қуввати худ дӯст доштан ва шахси наздики худ бударо ҳам мисли худ дӯст доштан муҳимтар аз қурбон кардани чонвар ва дигар намудҳои қурбонӣ мебошад».

³⁴Исо дид, ки шариатдон оқилона суҳан меронад, бинобар ин ба ӯ гуфт: «Шумо ба подшоҳии Худо наздик ҳастед». Пас аз он дигар ҳеч кас чуръат накард, ки ба Исо саволе диҳад.

Масех аз кадом насл аст?

³⁵Вақте Исо дар Хонаи Худо ба мардум таълим меод, аз онҳо пурсид: «Барои чӣ шариатдонон мегӯянд, ки Масех, яъне Таъиншудаи Худо аз насли Довуд аст?

³⁶Дар ҳоле ки ҳуди Довуд бо таъсири Рӯҳи Муқаддас чунин гуфта буд:

„Худованд ба Худованди ман фармуд:

«То вақте ки душманонатро зерӣ поят нагузорам, аз дасти ростам бишин»».

³⁷Ҳуди Довуд Таъиншудаи Худоро „Худованд“ номид, пас чӣ тавр Вай аз насли Довуд шуда метавонад?»

Мардуми зиёде суҳанони Ӯро бо хушнудӣ гӯш мекарданд.

³⁸Сипас Исо онҳоро таълим дода гуфт: «Аз шариатдонон эҳтиёт бошед. Ба онҳо маъқул аст, ки либосҳои қимат пӯшида гарданд ва мардум дар бозорҳо ба онҳо салом диҳанд. ³⁹Онҳо дӯст медоранд, ки дар ҷойҳои бехтарини ибодатхонаҳо бишинанд ва дар тӯю зиёфатҳо бологузар бошанд. ⁴⁰Онҳо намоишкорона дуру дароз дуо мехонанд, вале дар асл молу мулки бевазанонро хӯрда ғорат мекунанд! Онҳо ҷазои саҳттар мебинанд».

Хайрияи бевазани бечора

⁴¹Баъд Исо рӯ ба рӯи сандуқи хайрия нишаста, ба сандуқ пул андохтани мардумро тамошо мекард.

Баъзехо, ки бою бадавлат буданд, пули зиёде хайр мекарданд.

⁴² Ҳамин вақт як бевазани бечора ҳам омада, ду тангаи хурди мисинро, ки арзиши кам дошт, ба сандук андохт. ⁴³ Исо шогирдонашро ба наздаш даъват карда гуфт: «Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ки ин бевазани бечора аз ҳамаи дигарон дида зиёдтар хайрот кард. ⁴⁴ Чунки онҳо аз зиёдати бойигариашон хайрия карданд, вай бошад, ҳамаи он чизеро, ки дошт, тамоми ризку рӯзиашро хайрия кард».

Вайроншавии Хонаи Худо

13 Вақте Исо аз Хонаи Худо мебаромад, яке аз шогирдонаш гуфт: «Устод, бинед, ин биноҳои Хонаи Худо чӣ қадар боҳашамат ҳастанд! Чӣ сангҳои бузурге доранд!»

² Исо ҷавоб дод: «Шумо холо ин биноҳои бузургро мебинед? Санг бар болои сангаш намонда, ҳамааш ба замин яксон мешавад».

Азобу шиканҷаҳо

³ Вақте Исо дар болои теппаи Зайтун, рӯ ба рӯи Хонаи Худо менишаст, Петрус, Ёқуб, Юҳанно ва Андриёс дар танҳои аз ӯ пурсиданд: ⁴ «Ба мо бигӯед, ки ҳамаи ин воқеаҳо кай рӯй медиҳанд ва иҷро шудани ҳамаи инро аз кадом нишона мефаҳмем?»

⁵ Исо ҷавоб дод: «Эҳтиёт шавед, ки мабодо касе шуморо гумроҳ накунад. ⁶ Зеро бисёр касоне пайдо мешаванд, ки гӯё аз номи Ман омада бошанду „Ман ҳамонам“ мегӯянд ва бисёр одамонро гумроҳ мекунад. ⁷ Вақте ки садоҳо ва овозаҳои ҷангхоро мешунавед, ба воҳима наафтед. Чунин ҳодисаҳо бояд рӯй диҳанд, вале ин маънои фаро расидани охирзамонро надорад. ⁸ Як халқ бо халки дигар ҷанг мекунад ва як давлат ба давлати дигар ҳучум мекунад. Дар бисёр ҷойҳо заминчунбӣ рӯй дода, кахтию

гуруснагӣ меояд. Ҳамаи ин монанди саршавии дарди зоидан аст.

⁹Худатонро эҳтиёт кунед, зеро шуморо ба назди козӣ бурда, дар ибодатхонаҳо қамчинкорӣ мекунамд ва ба сабаби Маро пайравӣ карданатон шумо дар назди ҳокимону подшоҳон истода шаҳодат хоҳед дод. ¹⁰Пеш аз ҳама хушхабар бояд ба тамоми халқиятҳо эълон карда шавад.

¹¹Вақте шуморо дастгир карда ба ҷавобгарӣ мекашанд, ташвиш нақашед, ки чӣ бояд бигӯед. Ҳар чӣ ҳамон лаҳза ба дилатон андохта мешавад, бигӯед, чунки он вақт на шумо, балки Рӯҳи Муқаддас ба воқеаи шумо суҳан меронад.

¹²Бародар бародари худро ба қатл мефиристад ва инчунин падар фарзандони худро. Фарзандон ба падару модари худ муқобил мебароянд ва онҳоро ба дасти марг месупоранд. ¹³Ба сабаби Маро пайравӣ карданатон ҳама шуморо бад мебинанд. Вале касе, ки то ба охир истодагарӣ намояд, наҷот хоҳад ёфт.

Ғаму андӯҳи бузург

¹⁴Аммо вақте ки харобазори нафратангезеро дар ҷое мебинед, ки он набояд бошад (бигзор хонанда бифаҳмад, ки ин чӣ маъно дорад), он гоҳ онҳое, ки дар Яҳудия ҳастанд, бояд ба кӯҳистон гурезанд. ¹⁵Агар касе дар болои бом бошад, барои гирифтани ҷизе поён нафарояд ва ба хона надарояд. ¹⁶Агар касе дар сахро бошад, барои гирифтани ҷома ҳам барнагардад. ¹⁷Вой бар ҳоли заноне, ки он рӯзҳо ҳомиладор хоҳанд буд ва модароне, ки кӯдаки ширхор хоҳанд дошт!

¹⁸Пас дуо кунед, ки ин ҳодиса ба зимистон рост наояд. ¹⁹Зеро дар он айём чунон мусибате рӯй медиҳад, ки аз замони дунёро офаридани Худо то ба ҳол чунин нашуда буд ва дигар ҳаргиз нахоҳад шуд. ²⁰Агар Худованд он рӯзҳои мусибатро кӯтоҳ намекард, дар рӯи замин ягон инсон зинда наменонд.

Вале ба хоџири интихобкардагонаш Худованд он рӯз-хоро кӯтоҳ кардааст.

²¹ Агар ҳамон вақт касе ба шумо гӯяд, ки „Ана, Таъиншудаи Худо дар ин ҷост” ва ё „Нигоҳ кунед, Ӯ дар он ҷост”, ба суҳанонаш бовар накунед. ²² Зеро одамон не пайдо мешаванд, ки худро бардурӯғ Таъиншудаи Худо ва пайғамбар меноманд ва чунин мӯъҷизаҳову аҷоибот нишон медиҳанд, то ки агар шавад интихобшудагони Худоро гумроҳ кунанд. ²³ Инак, боҳабар бошед. Ана Ман ҳамаашро ба шумо пешакӣ гуфтам.

Омадани Фарзанди Инсон

²⁴ Дар ҳамон рӯзҳо, баъд аз он мусибатҳо,
офтоб тира мегардад ва моҳ дигар равшанӣ
намедиҳад,

²⁵ ситораҳо аз осмон поён меафтанд ва ҳама чиз
дар осмон ба ҷунбиш меояд.

²⁶ Он вақт мардум Фарзанди Инсонро мебинанд, ки болои абрҳо бо қудрату ҷалоли бузург меояд. ²⁷ Ӯ фариштаҳояшро мефиристад, то интихобкардагонашро аз ҷор тарафи дунё ва аз тамоми гӯшаву канори замин осмон гирд оваранд.

Масал дар бораи дарахти анҷир

²⁸ Аз дарахти анҷир ибрат гиред. Ҳамин ки шоҳаҳояш муғча карда барг бароварданро сар кунанд, шумо аниқ медонед, ки ба қарибӣ тобистон меояд. ²⁹ Ҳамин тавр, вақте мебинед, ки ин ҳодисаҳо ба амал меоянд, донед, ки вақт наздик, дар дами остона аст. ³⁰ Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ки ханӯз одамони ин насл аз олам нагузашта, ҳамаи ин ҳодисаҳо ба амал меоянд. ³¹ Замину осмон нест мешаванд, аммо гуфтаҳои Ман то абад мемонанд.

Маълум набудани рӯзу соати омадани Фарзанди Инсон

³² Лекин қай фаро расидани он рӯз ё он соатро ғайр аз Падар касе намедонад: на фариштаҳои осмон на Писар.

³³ Пас, хушёру бохабар бошед, зеро намедонед, ки он вақт кай фаро мерасад. ³⁴ Ин монанди он аст, ки марде ба сафар рафта, барои ҳар як хизматгори худ вазифаи махсусе медиҳад ва ба дарвозабон мефармояд, ки посбонӣ кунад.

³⁵ Пас шумо низ хушёр бошед, чун намедонед, ки соҳиби хона кай бармегардад, бегоҳӣ ё нимаи шаб, вақти чеғзании хурӯс ё бомдодон. ³⁶ Мабодо ӯ ногаҳон баргашта шуморо дар хоб наёбад. ³⁷ Он чӣ ба шумо меғям ба ҳама дахл дорад: хушёр бошед!»

Нақшаи куштани Исо

14 То иди Балогардон ва иди Фатир ду рӯз монда буд. Сардорони рӯхонӣ ва шариатдонон роҳи бо хила дастгир карда, ба қатл расондани Исоро чустуҷӯ мекарданд. ² Онҳо мегуфтанд: «Дар рӯзҳои ид ин корро кардан мумкин нест. Шояд одамоне шӯриш мебардоранд».

Аз рӯи ҳурмат рехтани атри қиматбаҳо

³ Исо дар Байт-Ҳинӣ, дар хонаи Шимъун ном маҳав меҳмон шуда буд. Дар вақти таомхӯрӣ зане омад ва як кӯзаҷаи сангини гаронбаҳоро пур аз атри қиматбаҳо оварда, онро шикасту ба сари Исо рехт.

⁴ Баъзеҳо аз ин кори зан ба ғазаб омада, ба якдигар гуфтанд: «Чаро ӯ ин атри пурқиматро исроф кард?» ⁵ Ин атрро ба маблағи зиёда аз сесад динар* фурухта, пулашро ба камбағалон тақсим кардан мумкин буд». Ва занро саҳт сарзаниш мекарданд.

⁶ Вале Исо гуфт: «Ҷӯро ба холаш гузоред, чаро ӯро ташвиш медиҳед? Вай бароям кори калон кард. ⁷ Камбағалон ҳамеша бо шумо ҳастанд ва ҳар вақт, ки хоҳед, шумо метавонед ба онҳо ёрӣ кунед, вале Ман бо шумо ҳамеша намонам.

* 14:5 *Динар* — ниг. ба 6:37.

⁸Ин зан ҳар чӣ аз дасташ омад, кард. Ӯ атрро ба баданам рехт, то онро барои гӯронидан тайёр намояд. ⁹Ба ростӣ ба шумо мегӯям, дар ҳар гӯшаву канори дунё, ки хушхабар эълон карда мешавад, кори кардаи ин занро барои ба ёд овардани ӯ нақл хоҳанд кард».

Хиёнати Яхудо

¹⁰Он гоҳ яке аз дувоздаҳ шогирдони Исо, ки номаш Яхудои Искариот буд, ба назди сардорони рӯхонӣ рафт, то Исоро ба онҳо таслим кунад. ¹¹Онҳо аз шунидани ин хеле хушхол шуда, ба ӯ пул ваъда карданд. Пас, Яхудо фурсати кулай мечуст, то ки Исоро ба дасти онҳо бисупорад.

Охири хӯроки идонаи Исо бо шогирдон

¹²Рӯзи аввали иди Фатир, ки мардум барраи Балогардонро қурбонӣ мекарданд, шогирдон аз Исо пурсиданд: «Дар қучо меҷоҳед, ки мо рафта бароятон дастархони иди Балогардонро тайёр намоем?»

¹³Исо ду нафар шогирдашро фиристода гуфт: «Ба шаҳр равед ва мардеро мебинед, ки кӯзаи об мебарад. Аз паси ӯ биравед. ¹⁴Ба ҳамон хонае, ки он мард мебарояд, шумо ҳам дароед ва ба сохиби хона бигӯед: „Устод ме-пурсад, ки қучост меҳмонхонаи ӯ, ки дар он ҳамроҳи шогирдонаш хӯроки иди Балогардонро хӯрда тавонад?“». ¹⁵Вай ба шумо болохонаи қалонеро нишон медиҳад, ки аллақай ғундошта ба тартиб оварда шудааст ва шумо дар ҳамон ҷо бароямон дастархон тайёр кунед».

¹⁶Пас шогирдон ба шаҳр рафтанду ҳамон тавре, ки Исо гуфта буд, шуд ва онҳо хӯроки иди Балогардонро тайёр намуданд.

¹⁷Бегоҳирӯзи Исо бо дувоздаҳ шогирдаш омад. ¹⁸Вақте ки дар гирди дастархон нишаста хӯрок мехӯрданд, Исо гуфт: «Ба ростӣ ба шумо мегӯям, яке аз шумо, ки ҳоло бо Ман хӯрок хӯрда истодааст, ба Ман хиёнат мекунад».

¹⁹ Онҳо хеле ғамгин шуда, пайдарҳам ба пурсидан даромаданд: «Мабодо ин ман набошам?» ²⁰ Исо ҷавоб дод: «Ин корро яке аз дувоздаҳ нафари шумо мекунад, ки лукмаи нонашро бо Ман дар як коса тар карда истодааст.

²¹ Бо Фарзанди Инсон он ҷӣ дар навиштаҷот дар борааш навишта шудааст, рӯй медиҳад. Аммо вой бар холи он касе, ки ба Фарзанди Инсон хиёнат мекунад. Барои вай бехтар мешуд, ки ҳаргиз ба дунё наояд».

Таоми шои Худованд

²² Ҳангоме ки онҳо меҳӯрданд Исо нонро ба даст гирифта, шукри Худоро карду онро пора карда ба онҳо тақсим намуду гуфт: «Бигиред, ки ин бадани Ман аст».

²³ Пас косаро гирифта, шукри Худоро карду онро ба шогирдонаш дод ва ҳамаи онҳо аз он нӯшиданд. ²⁴ Исо ба онҳо гуфт: «Ин хуни Ман аст, ки барои тасдиқ кардани аҳди Худо ба хотири одамони зиёде рехта мешавад. ²⁵ Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ки акнун Ман аз мевваи нави токи ангур фақат дар подшоҳии Худо хоҳам нӯшид, лекин то он рӯз ҳаргиз наменӯшам».

²⁶ Баъд онҳо Худоро ҳамду саногӯён ба теппаи Зайтун равона шуданд.

Исо инкори Петрусро пешгӯӣ мекунад

²⁷ Пас Исо ба шогирдон гуфт: «Ҳамаи шумо пайравӣ кардани Маро бас мекунед, чунки дар навиштаҷот пешгӯии Худо омадааст: „Чӯпонро мекушам ва гӯсфандони рама пароканда мешаванд”. ²⁸ Аммо, вақте ки аз нав зинда мешавам, пешопеши шумо ба вилояти Чалил меравам».

²⁹ Петрус гуфт: «Ҳарчанд ки ҳама пайравӣ кардани Шуморо бас кунанд ҳам, ман ин корро намекунам».

³⁰ Исо ба вай гуфт: «Ба ростӣ ба ту мегӯям, имрӯз, худи хамин шаб, ханӯз хурӯс ду бор чеғ назада, ту се бор Маро инкор мекунӣ».

³¹ Вале Петрус бо қатъият гуфт: «Ҳатто агар ҳамроҳи Шумо чон додан лозим ояд, харгиз Шуморо инкор намекунам». Дигарон низ чунин гуфтанд.

Охири дуо дар боғи Чатсамонӣ

³² Онҳо ба ҷое рафтанд, ки Чатсамон ном дошт ва Ӯ ба шогирдонаш гуфт: «Шумо дар ин ҷо бошед, Ман рафта дуо мекунам». ³³ Ӯ бо худ Петрус, Ёқуб ва Юҳанноро бурд. Ғаму аламаш саҳт шиддат меёфт ва ³⁴ Ӯ ба онҳо гуфт: «Аз шиддати ғаму ғусса ҷонам ба лаб расидааст. Ин ҷо бимонеду бедор бошед».

³⁵ Инро гуфта Исо каме дуртар рафт ва худро рӯи замин партофта дуо кард, ки агар шавад он вақти азоб ба сараш наояд. ³⁶ Сипас гуфт: «Эй Падарҷон, бароят хама чиз имконпазир аст. Ин косаи азобро аз сари Ман дур кун. Аммо на хости Ман, хости Ту шавад».

³⁷ Баъд баргашта дид, ки шогирдонаш хобидаанд. Ӯ ба Петрус гуфт: «Шимъун, ту хобидай? Магар як соат бедор истода натавонистӣ? ³⁸ Бедор бимонед ва дуо кунед, то ки ба васваса наафтед. Чунки рӯҳатон ба ин тайёр аст, аммо табиати инсониятон натавон».

³⁹ Пас, боз рафта бо ҳамон суҳанони пештарааш дуо кард. ⁴⁰ Бори дигар баргашта омаду онҳоро боз дар хоб дид, чунки онҳо саҳт хоболуд буданд ва намедонистанд, ки ба Исо ҷӣ ҷавоб диҳанд.

⁴¹ Вай бори сеюм баргашта, ба онҳо гуфт: «Шумо ханӯз хоб рафта дам мегиред? Бас, акнун соати он расидааст, ки Фарзанди Инсон ба дасти гунаҳкорон таслим карда мешавад. ⁴² Биёед, бархезед, меравем. Нигоҳ кунед, ана таслимкунандаи Ман ҳам наздик омад».

Дастгир кардани Исо

⁴³ Якбора, ханӯз Ӯ суҳанашро тамоm накарда, Яҳудо, яке аз дувоздах шогирдаш расида омад ва ҳамроҳаш як тӯда одамони ҷӯбу шамшер дар даст аз ҷониби

сардорони рӯхонӣ, шариатдонон ва пирони қавм буданд. ⁴⁴Инак, хиёнаткор ба онҳо пешакӣ чунин шарт карда буд: «Бидонед, касеро, ки бӯсидам, ҳамон шахсест, ки бояд дастгир кунеду таҳти назорат гирифта баред».

⁴⁵Яҳудо дарҳол ба Исо наздик шуду «Устод!» гуфта, Ӯро бӯсид. ⁴⁶Пас онҳо Исоро дастгир карданд. ⁴⁷Ҳамон замон як нафар аз ҳозирон шамшерро аз ғилоф кашиду ба сӯи ғуломи сарвари рӯхониён ҳамла карда, гӯши вайро бурида партофт.

⁴⁸Он гоҳ Исо ба онҳо гуфт: «Шумо магар Маро роҳзан гумон мебаред, ки барои дастгир карданам бо чӯбу шамшерҳо омадаед? ⁴⁹Ман ҳар рӯз бо шумо дар Хонаи Худо будам ва таълим меодам, аммо шумо Маро дастгир намекардед. Вале, бигзор гуфтаҳои навиштаҷот ба амал оянд». ⁵⁰Ҳамон вақт ҳамаи шогирдонаш Ӯро танҳо гузошта гурехтанд.

⁵¹Як ҷавоне аз паси Исо рафт, ки дар танаш ҳеҷ чиз надошту фақат бо матои катонӣ худро печонда буд. Вақте сарбозон Ӯро дастгир карданд, ⁵²вай халос хӯрду матои катонӣ дар дасти онҳо монд, ҳудаш тани барахна гурехт.

Исо дар ҳузури шӯро

⁵³Исоро ба хонаи сарвари рӯхониён бурданд. Ҳамаи сардорони рӯхонӣ, шариатдонон ва пирони қавм дар он ҷо ҷамъ шуданд. ⁵⁴Петрус ҳам, ки дуртар аз паси онҳо меомад, ба ҳавлии сарвари рӯхониён даромада, дар назди хизматгори нишаст, то ки дар оташи гулхан гарм шавад.

⁵⁵Сардорони рӯхонӣ ва ҳамаи аъзоёни шӯро кӯшиш мекарданд, ки бар зидди Исо далеле ба даст оварда, Ӯро ба қатл расонанд, вале ҳеҷ далеле пайдо накарданд. ⁵⁶Бисёриҳо бар зидди Исо шаҳодати дурӯғ доданд, аммо гуфтаҳоиашон ба ҳам мувофиқ намеомад. ⁵⁷Баъзеҳо аз ҷо бархеста, ба Исо чунин тӯхматҳо

карданд: ⁵⁸«Мо шунидем, ки Ҷ мегуфт: „Ман ин Хонаи Худоро, ки бо дасти инсон сохта шудааст, вайрон мекунам ва баъд аз се рӯз дигаре бе кӯмаки инсон месозам”». ⁵⁹Вале шаҳодати онҳо бар хилофи якдигар буд.

⁶⁰ Он вақт сарвари рӯҳониён дар хузури ҳама бархеста, аз Исо пурсид: «Ин чӣ айбномаҳое, ки бар зидди Ту шаҳодат медиҳанд? Чаро Ту ҳеч ҷавобе намедиҳӣ?»

⁶¹ Аммо Исо хомӯш истода, ҳеч ҷавобе надод. Сарвари рӯҳониён боз пурсид: «Магар Ту Таъиншуда ва Писари Худое ҳастӣ, ки ба Ҷ ҳамду сано мехонем?»

⁶² Исо гуфт: «Ҳастам* ва рӯзе Фарзанди Инсонро мебинед, ки аз тарафи рости Худои Пурқудрат нишаста дар рӯи абрҳои осмон меояд».

⁶³ Он гоҳ сарвари рӯҳониён либосашро дарронда гуфт: «Дигар ба мо ҳеч шохиде лозим ҳам нест! ⁶⁴Худатон шунидед, ки Ҷ суҳанони қофирона гуфт. Ба чӣ қарор меоед?» Пас ҳамаи онҳо Ҷро айбдор карда, ба марг маҳкум намуданд.

⁶⁵ Баъд баъзеҳо ба туф кардан ба Исо даромаданд. Онҳо чашмони Ҷро баста, ба рӯяш торсақӣ зада ме-пурсиданд: «Агар пайғамбар бошӣ, бигӯй, ки Туро кӣ зад?» ва сарбозон ҳам Ҷро бурда заданд.

Исоро инкор кардани Петрус

⁶⁶⁻⁶⁷ Петрус холо ҳам дар ҳавлӣ назди гулхан нишаста, худро гарм мекард. Ҳамин вақт яке аз канизакони сарвари рӯҳониён ӯро дид ва ба ӯ бо диққат нигоҳ карда гуфт: «Ту ҳам ҳамроҳи Исои Носирӣ будӣ!»

⁶⁸ Петрус инро инкор карду «Намедонам ва намефаҳмам, ки чӣ мегӯӣ» гуфта, ба тарафи дигари ҳавлӣ гузашт**.

* ^{14:62} *Ман ҳастам* — ин номест, ки Худо бо он худро номида буд (ниг. Хуруҷ 3:14).

** ^{14:68} Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот дохил шудааст: «Ҳамон замон хурӯс чеғ зад».

⁶⁹ Канизак Петрусро бори дигар дид ва ба ҳозирбудагон гуфт: «Ин мард ҳам яке аз шарикони Исо аст!»

⁷⁰ Петрус инро боз инкор кард. Дертар ҳозирбудагон ба Петрус гуфтанд: «Аниқ ту шарики онҳой, чунки чалилӣ ҳастӣ!»

⁷¹ Петрус бошад, ба сараш лаънатҳо хонда, қасам хӯрда гуфт: «Ин одамеро, ки дар борааш мегӯед, на-мешиносам».

⁷² Худи ҳамон лаҳза хурӯс бори дуюм чеғ зад ва Петрус суҳанони Исоро ба ёд овард, ки гуфта буд: «Пеш аз он ки хурӯс ду бор чеғ занад, ту се бор Маро инкор мекуни». Он гоҳ Петрус худро дошта натавониста ба гирия даромад.

Исо дар ҳузури Пилотус

15 Саҳарии барвақт сардорони рӯҳонӣ, пирони қавм бо шариатдонон ва тамоми аъзоёни шӯро дар маҷлис ба як қарор омаданд. Онҳо Исоро баста, ба назди ҳокими румӣ Пилотус фиристоданд ва ба дасти ӯ супориданд.

² Пилотус аз Исо пурсид: «Оё Ту Шоҳи Яҳудиён ҳастӣ?» Исо ҷавоб дод: «Ҳамон тавре ки худатон мегӯед».

³ Сардорони рӯҳонӣ Исоро аз бисёр чихат айбдор мекарданд. ⁴ Пилотус аз ӯ пурсид: «Чаро ҷавоб намендиҳӣ? Бубин, Туро чӣ қадар айбдор мекунанд». ⁵ Вале Исо боз ҳам чизе нагуфт ва Пилотус дар ҳайрат монд.

⁶ Аз рӯи одат Пилотус дар ҳар чашнигирии ин ид як нафар маҳбусро, ки мардум талаб мекард, озод менамуд. ⁷ Дар он вақт Бараббос ном марде, ки бо шариконаш дар шаҳр шӯриш бардошта одам кушта буд, дар ҳабс менишаст. ⁸ Мардум хоҳиш карданд, ки Пилотус мисли ҳарсола як нафар маҳбусро озод кунад. ⁹ Пилотус пурсид: «Меҳоҳед, ки Шоҳи Яҳудиёнро бароятон озод кунам?» ¹⁰ Чун мефаҳмид, ки сардорони рӯҳонӣ Исоро аз рӯи ҳасад ба дасти ӯ супорида буданд.

¹¹ Вале сардорони рӯхонӣ мардумро ба ошӯб оварданд, то ба ивази Исо озод кардани Бараббосро талаб кунанд.

¹² Пилотус боз аз онҳо пурсид: «Пас, бо он касе, ки шумо Ӯро Шоҳи Яхудиён меномед, чӣ кор кунам?»

¹³ Онҳо фарёд заданд: «Ба салиб меҳкӯб кунед!»

¹⁴ Пилотус гуфт: «Чаро? Охир Вай чӣ бадие кардааст?» Лекин онҳо боз баландтар фарёд заданд: «Ӯро меҳкӯб кунед!»

¹⁵ Пилотус танҳо барои қонеъ гардондани талаботи халқ Бараббосро барояшон озод карда, фармон дод, ки Исоро қамчинкорӣ намуда, ба салиб меҳкӯб кунанд.

Сарбозон Исоро масҳара мекунанд

¹⁶ Сарбозон Исоро ба хавлии дарбор бурда, аскарони зиёдро ҷамъ карданд. ¹⁷ Баъд ба Исо ҷомаи бунафшранг пӯшонданд ва аз хор тоҷе бофта, ба сараш гузоштанд. ¹⁸ Ба Ӯ таъзим карда фарёд мезаданд: «Зинда бод Шоҳи Яхудиён!» ¹⁹ Онҳо бо ҷӯб ба сараш мезаданд, ба Ӯ туф мекарданд ва дар наздаш ба зону истода, ба Ӯ сачда менамуданд. ²⁰ Вақте ки онҳо масҳара додани Ӯро бас карданд, ҷомаи бунафшрангро аз танаш кашида, либоси худахро пӯшонданд ва барои ба салиб меҳкӯб кардан Ӯро аз он ҷо берун бурданд.

Ба салиб меҳкӯб шудани Исо

²¹ Дар роҳ онҳо бо як роҳгузари қуриние вохӯрданд, ки аз саҳро бармегашт. Он мард Шимъун ном дошт ва падари Искандару Руфис буд. Сарбозон ӯро мачбур карданд, ки ҷӯби салиби Исоро бардошта барад. ²² Баъд Исоро ба ҷое оварданд, ки Ҷолҷото, яъне «Ҷои косахонаи сар» ном дошт. ²³ Сарбозон ба Ӯ майи бо мӯр омехтаро доданд, вале Ӯ онро қабул накард. ²⁴ Он гоҳ

* ^{15:23} *Мӯр* — моддаи рағған монанди зардранг, ки аз бутта гирифта мешавад ва аз он доруворӣ барои сабук кардани дард тайёр мекунанд.

Исоро ба рӯи салиб меҳкӯб карданду либосашро байни худ тақсим карданӣ шуда, бо партофтани куръа сохибшавандаи онро муайян карданд. ²⁵Соати нӯҳи сахар буд, ки Ҷро рӯи салиб меҳкӯб карданд. ²⁶Дар лавҳаи айбнома бар зидди Исо навиштанд: «Шоҳи Яҳудиён».

²⁷⁻²⁸Ҳамроҳи Исо боз ду дуздҳо аз тарафи чапу росташ ба салибҳои дигар меҳкӯб карданд .

²⁹Одамоне, ки аз он ҷо мегузаштанд, сар чунбонда Исоро мазок карда мегуфтанд: «Ту-ку меҳостӣ Хонаи Худоро вайрон карда, дар муддати се рӯз онро аз нав соӣ, ³⁰пас, холо аз салиб поён фаромада, худатро начот дех?»

³¹Сардорони рӯҳонӣ ва шариатдонон низ Ҷро масҳаракунон ба якдигар мегуфтанд: «Дигаронро начот медоду худашро начот дода наметавонад. ³²Бигузур Табиншудаи Худо, ки Шоҳи Яҳудиён аст, акнун аз салиб поён фарояд, то мо инро дида, имон оварем!» Ҳатто онҳое, ки ҳамроҳаш меҳкӯб шуда буданд, Ҷро таҳқир мекарданд.

Марги Исо

³³Нисфирӯзӣ хама ҷоро торикӣ фаро гирифт ва он то соати се давом кард. ³⁴Дар соати се Исо бо садои баланд фарёд зад: «Элла! Элла! Лама сабактанӣ?», яъне «Эй Худои Ман! Эй Худои Ман! Ҷаро Маро тарк кардӣ?» ³⁵Баъзе аз хозирон инро шунида, гуфтанд, ки Исо Илёс пайғамбарро садо мекунад. ³⁶Сипас як нафар давида латгаеро ба сирко тар кард ва ба сари як ҷӯб гузошту барои нӯшидан ба Исо дароз кард ва гуфт: «Истед, бинем-чи, оё Илёс омада, Ҷро аз салиб гирифта поён мефарорад ё не?!» ³⁷Баъд Исо нолаи баланде карда ҷон дод.

* ^{15:27-28} Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот дохил шудааст: «Ин ҳам дар навиштаҷот пешгӯӣ шуда буд: „Ҷро низ ба қатори ҷинойткорон дохил мешавад“».

³⁸ Худи хамин вақт пардае, ки ҷои муқаддастарини Хонаи Худоро чудо мекард, аз боло то ба поёнаш дарида, ду пора шуд. ³⁹ Вақте сардори лашкари румии дар рӯ ба рӯи салибистода дид, ки Исо ҷӣ тавр фарёд зада ҷон дод, гуфт: «Дар ҳақиқат ин мард Писари Худо буд!»

⁴⁰ Чанд зан ҳам он ҷо буданд, ки аз дур ин ҳодисахоро меиданд. Дар байни онҳо Маряма Маҷдалия, Салӯмит ва Марям, ки модари Ёқуби хурдсол ва Юшо буд, низ ҳузур доштанд. ⁴¹ Онҳо дар Ҷалил Исоро пайравӣ мекарданд ва дар эҳтиёҷаш кӯмак мерасонданд. Бисёр занони дигар низ, ки ҳамроҳи Ӯ ба Ерусалим омаданд, дар он ҷо буданд.

Гӯронидани Исо

⁴² Шом шуд ва мардум ба рӯзи истироҳат тайёри меиданд. ⁴³ Юсуф ном шахс аз шаҳри Аромот, ки аъзои обрӯманди шӯро буд ва омадани подшоҳии Худоро интизорӣ мекашид, бочуръат ба назди Пилотус рафт ва ҷасади Исоро талаб кард. ⁴⁴ Пилотус хайрон шуд, ки Исо ба ин зудӣ мурдааст, бинобар ин сардори лашкаро даъват карда, аз ӯ пурсид, ки оё Исо аллакай мурдааст.

⁴⁵ Вақте он сардори лашкар тасдиқ кард, Пилотус ҷасади Исоро ба Юсуф супорид. ⁴⁶ Юсуф суфи сафед харид ва ҷасадро аз салиб поён фароварда, кафанпеч карду ба даруни қабре, ки дар ғоре канда шуда буд, гузошт. Баъд санги калонеро ба даромади қабр ғелонда, онро маҳкам кард. ⁴⁷ Маряма Маҷдалия ва Марям, модари Юшо диданд, ки ҷасад ба кучо гузошта шуд.

Зиндашавии Исо

16 Вақте ки рӯзи истироҳат ба охир расид, Маряма Маҷдалия, Марям, ки модари Ёқуб буд ва Салӯмит рафта, рағани хушбӯӣ хариданд, то ки ба бадани Исо бимоланд. ² Ва сахарии барвакти рӯзи якшанбе,

баъд аз баромадани офтоб ба сӯи қабр рахсипор шуданд.

³Дар роҳ ба якдигар мегуфтанд: «Кӣ санги калонро аз даромади қабр барои мо мебардорад?» ⁴Вақте ки назди қабр расиданд, диданд, ки он санги бениҳоят калони қабр як сӯ ғелонда шудааст.

⁵Пас ба даруни қабр даромада диданд, ки як ҷавоне бо либоси сафед дар тарафи рост нишастааст. Занон ба ҳайрат афтоданд.

⁶Вале ҷавон ба онҳо гуфт: «Ҳайрон нашавед! Шумо Исои Носирии ба салиб меҳкӯбшударо меҷӯед. Вай аз нав зинда шуд ва дар ин ҷо нест! Ба ҷое, ки часадашро гузошта буданд, нигоҳ кунед! ⁷Ҳоло рафта, ба шогирдонаш ва ба Петрус бигӯед, ки Исо пешопеши шумо ба Ҷалил меравад, то шуморо дар он ҷо бубинад, чунон ки ба шумо гуфта буд».

⁸Занҳо тарсонун ларзон берун баромада, аз назди қабр гурехтанд ва ба касе чизе нагуфтанд, чунки дар харос буданд.

Зоҳиршавии Исо ба шогирдонаш

[⁹Исо субҳи рӯзи якшанбе аз нав зинда шуд ва аввал ба Маряи Маҷдалия, ки аз вучуди ӯ ҳафт девро берун карда буд, худро зоҳир кард. ¹⁰Марям назди шогирдони гирёну мотамзада рафта ин хабарро гуфт. ¹¹Вале онҳо суханони ӯро шунида, бовар накарданд, ки Исо зинда асту Марям Ӯро дидааст.

¹²Баъд Исо худро дар сурати дигар ба ду шогирдаш, ки ба деҳа мерафтанд, зоҳир кард. ¹³Онҳо баргашта, инро ба дигарон нақл намуданд, аммо ҳеҷ кас ба суханони онҳо бовар накард.

¹⁴Дар охир Исо ба он ёздаҳ шогирдаш, дар вақти хӯрок хӯрданашон, зоҳир шуд ва онҳоро ба сабаби бемонӣ ва яқравияшон сарзаниш кард, зеро ба суханони касоне, ки Ӯро баъд аз марг зинда дида буданд, бовар накарданд.

¹⁵ Баъд ба онҳо гуфт: «Ба тамоми дунё рафта, хушхабарро ба ҳама эълон бикунед! ¹⁶ Касоне, ки имон биваранд ва таъмид бигиранд, наҷот меёбанд, вале касоне, ки имон наоваранд, маҳкум мешаванд. ¹⁷ Дар ҳаёти касоне, ки имон меоваранд, чунин аломатҳо пайдо мешаванд: онҳо бо номи Ман девҳоро меронанд ва бо забонҳои нав сухан мегӯянд; ¹⁸ онҳо морҳоро бо даст мегиранд ва агар захр хӯранд, зараре намебинанд; даст бар беморон мегузоранд ва онҳо шифо меёбанд».

¹⁹ Вақте ки сӯҳбати Исои Худованд бо онҳо тамом шуд, Вай ба сӯи осмон бурда шуд ва аз тарафи рости Худо нишаст. ²⁰ Шогирдон рафта, хушхабарро дар ҳама ҷо эълон мекарданд. Худованд ҳам мададгори онҳо буд ва бо мӯъҷизаҳои, ки онҳо нишон медоданд, гуфтаҳоиашонро тасдиқ мекард. Омин.]*

* 16:9-20 Ин оятҳо на дар ҳамаи нусхаҳои қадими навиштаҷот дохил шудаанд.